

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr 66/2019
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Ocena programowa
Profil ogólnoakademicki
Raport Samooceny

Wydział Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki
Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie
ul. Wybrzeże Kościuszkowskie 37
00-379 Warszawa

Nazwa ocenianego kierunku studiów: **Konserwacja i Restauracja Dzieł Sztuki**

1. Poziom/y studiów: **jednolite magisterskie**
2. Forma/y studiów: **stacjonarne**
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}
sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

- a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki	306	85

- b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

L.p.	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS	
		liczba	%
1.	Nauki chemiczne	10	2,7
2.	Nauki o Ziemi i środowisku	15	4,1
3.	Nauki o sztuce	17	4,7
4.	Filozofia	6	1,6
5.	Językoznawstwo	6	1,6

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz. U. 2018 poz. 1818).

² W okresie przejściowym do dnia 30 września 2019 uczelnie, które nie dokonały przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych lub artystycznych określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.) podają dane dotyczące dotychczasowego przyporządkowania kierunku do obszaru kształcenia oraz wskazania dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.

**OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
dla kierunku KONSERWACJA I RESTAURACJA DZIEŁ SZTUKI
jednolite studia magisterskie (12 semestrów) – profil ogólnoakademicki**

WIEDZA: ABSOLWENT ZNA I ROZUMIE

- KW_01 zasady realizacji prac artystycznych zgodnie z ukończoną specjalizacją, różne formy wypowiedzi artystycznej, złożoność procesu tworzenia dzieła sztuki zgodnie z własnymi zamierzeniami twórczymi.
- KW_02 problematykę chemii ogólnej, budowę chemiczną i fizyczną materialnej struktury różnych dzieł sztuki, związki chemiczne stosowane w konserwacji dawniej i obecnie.
- KW_03 metody analityczne wykorzystywane w badaniach dzieł sztuki w tym metody nieniszczące, zasady bhp oraz zagrożenie dla zdrowia substancji stosowanych w konserwacji.
- KW_04 złożoną budowę jednostkowego dzieła sztuki w kontekście struktury materialnej, formy artystycznej, przekazu ideowego, funkcji, uwarunkowań historycznych.
- K-W05 przyczyny i rodzaje zniszczeń powstających w materii dzieł sztuki, zasady postawienia prawidłowej diagnozy stanu zachowania oraz opracowania projektu konserwacji i restauracji, zasady i rodzaje dokumentowania dzieła przed, w trakcie i po konserwacji.
- KW_06 zasady doboru właściwych środków i metod konserwatorskich, zasady ich wykorzystania w danej sytuacji z uwzględnieniem możliwych zagrożeń dla konserwowanego dzieła.
- KW_07 zagadnienia dotyczące restauracji w tym możliwych rozwiązań estetycznych i aranżacyjnych konserwowanego dzieła w zależności od zakresu zachowania warstw oryginalnych, jego funkcji i przeznaczenia.
- KW_08 zasady bezpiecznego eksponowania, przechowywania, transportowania dzieł sztuki i zabytków oraz zasady prewencji konserwatorskiej.
- KW_09 historię ewolucji poglądów na ochronę dzieł sztuki i zabytków, współczesne zasady etyki konserwacji i restauracji.
- KW_10 obowiązujące uwarunkowania prawne, społeczne i finansowe ochrony zabytków w Polsce oraz prawa własności intelektualnej.
- KW_11 technikę wykonania i budowę technologiczną różnych gatunków sztuk plastycznych (zgodnie z ukończoną specjalizacją) w kontekście ich uwarunkowań historycznych oraz praktyki wykonawczej.
- KW_12 ewolucję sztuk plastycznych i architektury w kolejnych epokach, ich zmienność w kategoriach stylistycznych, najważniejsze nurty w sztuce europejskiej, podstawy ikonografii, heraldyki, epigrafiki, kostiumologii, wybrane wiadomości z filozofii i estetyki.

UMIEJĘTNOŚCI: ABSOLWENT POTRAFI

- KU_01 wykorzystywać właściwe środki ekspresji w realizacji prac artystycznych, świadomie rozwijać własną osobowość twórczą, posługiwać się odpowiednimi narzędziami i materiałami w zależności od techniki wykonywanej pracy.
- KU_02 wykonać podstawowe analizy laboratoryjne identyfikujące materiały wykorzystywane w dziełach sztuki (m.in. analiza mikrochemiczna pigmentów, badania skał, wstępna identyfikacja spoiw, rodzajów drewna, papieru, włókien), właściwie interpretować wyniki badań specjalistycznych (m.in. badania RTG, fotografie UV, IR).
- KU_03 wykonać profesjonalną dokumentację opisową, fotograficzną, rysunkową, konserwowanego obiektu wykorzystując również technikę komputerową.
- KU_04 zinterpretować i opisać konserwowane dzieło sztuki pod względem historycznym, stylistycznym, ikonograficznym, budowy technologicznej i techniki wykonania wykorzystując własną wiedzę, literaturę przedmiotu, dostępne źródła, wyniki badań specjalistycznych.
- KU_05 przedstawić spójny projekt prac przy konserwowanym obiekcie uwzględniający jego historię, stylistykę, ikonografię, budowę technologiczną, technikę wykonania, rodzaje i zakres zniszczeń, funkcję, użycie właściwych materiałów i metod konserwatorskich, uzasadnienie usunięcia bądź pozostawienia późniejszych przekształceń, zakres i rodzaj interwencji restauratorskich.
- KU_06 wykonać na wysokim poziomie technicznym konieczne prace konserwatorskie, powstrzymujące procesy niszczenia i wzmacniające materialną strukturę dzieła, w bezpieczny sposób usuwać późniejsze nawarstwienia nie narażając na uszkodzenie jego oryginalnej struktury.
- KU_07 wykonać na wysokim poziomie artystycznym konieczne prace restauratorskie w zakresie uzupełniania ubytków materii i formy artystycznej dzieła stosując różne materiały i techniki retuszu oraz rekonstrukcji, przedstawić propozycję jego aranżacji i ekspozycji.
- KU_08 zorganizować warsztat i odpowiednie warunki pracy, posługiwać się specjalistycznymi urządzeniami i narzędziami przestrzegając zasad bhp.
- KU_09 posługiwać się różnymi technikami artystycznymi oraz wykonywać kopie dzieł sztuki (odpowiednio z ukończoną specjalizacją) zgodnie z kanonami danej epoki.
- KU_10 porozumiewać się w języku obcym na poziomie B2+.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE: ABSOLWENT JEST GOTÓW DO

- KK_01 funkcjonowania jako samodzielny, niezależny artysta, gotów do realizowania własnej drogi twórczej.
- KK_02 realizacji prac w interdyscyplinarnym zespole z poszanowaniem zasad etyki zawodowej i obowiązujących przepisów, współpracy z innymi specjalistami, przedstawicielami służby ochrony zabytków, koordynacji zadań, wykorzystania w różnych sytuacjach podstawowych pojęć i zasad z zakresu prawa własności intelektualnej (prawa własności przemysłowej, prawa autorskiego, itp.).

KK_03 wypowiedzenia się w formie słownej i pisemnej na tematy związane ze sztuką, wystąpień publicznych, dyskusji, przygotowania prezentacji z zakresu ochrony i konserwacji dzieł sztuki.

KK_04 konstruktywnego reagowania na przejawy niekompetencji, zaniedbań oraz niszczenia dziedzictwa kulturowego, mając przy tym świadomość roli i znaczenia zabytków w zbiorowej pamięci narodów, grup religijnych, etnicznych oraz innych społeczności.

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Monika Jadzińska	dr hab., prof. Uczelni, Dziekan Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki – od X 2020 r.
Monika Stachurska	dr, Prodziekan Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki ds. jakości kształcenia – od X 2020 r.
Mateusz Jasiński	dr, Prodziekan Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki ds. studenckich – od X 2020 r.
Krzysztof Chmielewski	prof. dr hab. Prodziekan Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki ds. studenckich w latach 2012–2020
Joanna Kurkowska	dr inż., Kierownik Zakładu Badań Specjalistycznych i Technik Dokumentacyjnych
Elżbieta Szczęsna	mgr, Kierownik Dziekanatu Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	3
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	5
Prezentacja uczelni	7
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	8
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	8
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	11
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	15
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	23
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	27
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	29
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	31
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	36
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	41
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	41
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	45
Część III. Załączniki	47
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	47
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	53

Prezentacja uczelni

Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie (dalej ASP) jest najstarszą uczelnią artystyczną wyższą w Polsce. Tradycje sięgające czasów stanisławowskich łączy z nowoczesnym systemem kształcenia i rozwijania umiejętności przyszłych polskich elit artystycznych i konserwatorskich. Koncepcja kształcenia na Wydziale Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki (dalej WKiRDS) sięga czasów powstania Studium Konserwacji Zabytków w 1947 r. Od początku studia miały charakter holistyczny – artystyczne umiejętności konserwatorskie wspierane są specjalistycznymi badaniami naukowymi oraz wiedzą z zakresu humanistyki i nauk ścisłych. Program jest stale modyfikowany zgodnie z osiągnięciami nauki i sztuki konserwacji oraz wymogami prawnymi i potrzebami współczesnej ochrony dziedzictwa kulturowego w Polsce.

Obecnie Wydział kształci w ramach interdyscyplinarnych, jednolitych, 6-cioletnich studiów w czterech specjalizacjach: konserwacji i restauracji malarstwa i rzeźby drewnianej polichromowanej; książki, grafiki i skóry zabytkowej; tkanin zabytkowych, rzeźby kamiennej i elementów architektury oraz specjalnościach fakultatywnych: konserwacji i restauracji obiektów archeologicznych i etnograficznych, fotografii oraz sztuki nowoczesnej i współczesnej. Jest to najszersze spektrum proponowanych specjalności w zakresie konserwacji i restauracji w szkolnictwie polskim, stanowiące również ewenement w skali światowej.

Studenci zyskują przygotowanie teoretyczne i praktyczne, zgodne z wytycznymi i standardami ENCoRE (którego Wydział był jednym z założycieli), ECCO, ICOM. Wydział w sposób stały współpracuje z placówkami muzealnymi, archiwami, bibliotekami, instytucjami naukowymi w kraju i na świecie, właścicielami obiektów zabytkowych jak kościoły, osoby prywatne, pozyskując do celów dydaktycznych dzieła sztuki i inne obiekty zabytkowe. Współpracuje z polskimi i zagranicznymi instytucjami konserwatorskimi w ramach grantów naukowych, programu wymiany studenckiej, realizowanych prac badawczo-konserwatorskich.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Koncepcja i cele kształcenia

Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie jest autonomiczna, ma samodzielność statutową i osobowość prawną, na zasadach określonych w obowiązujących ustawach; Wydział jest samodzielną jednostką Akademii, ze wszystkimi tego skutkami. Akademia Sztuk Pięknych kieruje się wskazaniami Wielkiej Karty Uniwersytetów Europejskich przyjętej w Bolonii 18 września 1988 r. oraz funkcjonuje na podstawie aktualnie obowiązującej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (z dn. 20 lipca 2018 r.) oraz Statutu Uczelni (Cz. I kr. 1, załącznik 1.1.). Cele strategiczne Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie określa uchwała nr 9/2012 (Cz. I kr. 1, załącznik 1.2.), zgodnie z którą misja i główne cele uczelni rozwijają się w trzech głównych kierunkach: działalności artystycznej, naukowej i dydaktycznej, a warunkują ją trzy zasady: wolność twórczej wypowiedzi, wolność prowadzenia badań oraz wolność nauczania. Koncepcja kształcenia na WKiRDS ASP w Warszawie jest ściśle powiązana z główną misją uczelni. Jednostka obok działalności dydaktycznej prowadzi interdyscyplinarną działalność naukową, a równolegle wielokierunkową działalność artystyczną. Wydział kształci studentów w ramach jednolitych studiów stacjonarnych o profilu ogólnoakademickim, przyporządkowanych do dziedziny sztuka, obecnie do wiodącej dyscypliny sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki (przed 2018 rokiem do dyscypliny konserwacja i restauracja dzieł sztuki). Zgodnie z misją Uczelni, Wydział kształci i wychowuje studentów w duchu humanizmu i tolerancji, zgodnie z zasadami wolności sztuki i nauki, przygotowuje młodych adeptów konserwacji do samodzielnego, odpowiedzialnego i kreatywnego wykonywania zawodu konserwatora dzieł sztuki i zaangażowania w przemiany współczesnej kultury; skupia i doskonali kadrę pedagogów, tworząc warunki do ich twórczego i naukowego rozwoju; opracowuje i rozwija projekty naukowo-badawcze i pozostaje otwarty na przemiany w sztuce i nauce, uczestniczy w dziele ochrony dziedzictwa kulturowego kraju oraz w dziele kształtowania wartości kultury narodowej i nauki mieszczących się w obszarze tradycji europejskiej.

Koncepcja kształcenia bazuje na ponad 70-letniej tradycji Wydziału, uwzględnia wymogi prawne związane z ochroną dziedzictwa narodowego w Polsce i za granicą, jest systematycznie dostosowywana do postępu zachodzącego w nauce oraz metodach badawczych, rozwijana i profilowana wraz z podnoszeniem kwalifikacji przez kadrę dydaktyczno-naukową i rozwojem doktryn konserwatorskich, jak również oczekiwań społeczno-gospodarczych. Rozwój koncepcji kształcenia jest monitorowany przez wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, który ściśle współpracuje z Radą Programową i Kierownikami Katedr, Samorządem Studenckim oraz absolwentami Wydziału. Śledzenie sylwetek absolwentów umożliwia ocenę efektywności procesu kształcenia, wyznacza kierunki koniecznych zmian oraz unaocznia zapotrzebowania instytucji kultury krajowych i europejskich oraz wolnego rynku. Wydział jest członkiem europejskiego stowarzyszenia ENCoRE (European Network for Conservation-Restoration Education), którego celem jest m.in. dbałość o poziom kształcenia i tworzenie standardów kształcenia konserwatorów w skali Europy, jak również promowanie edukacji oraz rozwoju nauki i sztuki konserwacji.

Rekrutacja i plan studiów są realizowane w ramach czterech specjalizacji. W powiązaniu do misji Uczelni studenci mają na wyższych latach studiów pewną elastyczność i wolność wyboru w kształtowaniu swoich zainteresowań artystycznych i naukowych. Koncepcja kształcenia zakłada uzyskanie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji na poziomie 7

europejskiej i polskiej ramy kwalifikacyjnej (ERK i PRK). Absolwent, który uzyskał stopień magistra powinien posiadać wiedzę i umiejętności w zakresie metodologicznym, etycznym, teoretycznym i praktycznym konserwacji i restauracji dzieł sztuki. Powinien być twórcą o przygotowaniu artystycznym i naukowym, gotowym do samodzielnej pracy w instytucjach kultury lub na wolnym rynku w zawodzie konserwatora-restauratora dzieł sztuki w określonej specjalizacji. Absolwent ma możliwość realizowania indywidualnych projektów naukowych lub kontynuowania studiów na poziomie 8 w szkole doktorskiej.

Efekty uczenia się

Program studiów został tak skonstruowany by osiągnąć efekty uczenia się zapewniające wykształcenie wyspecjalizowanych artystów konserwatorów-restauratorów dzieł sztuki, przygotowanych do podejmowania samodzielnych decyzji konserwatorskich i do pracy w zespole, znających tradycyjne i nowoczesne metody konserwacji oraz profilaktyki konserwatorskiej. Istotnym aspektem kształcenia jest uwrażliwienie absolwentów na odpowiedzialność z jaką wiąże się ingerencja w dzieło sztuki i stan w jakim dzieło artysty zostanie przekazane następnym pokoleniom. Z tego względu w czasie studiów zwraca się szczególną uwagę na etykę zawodu konserwatora-restauratora, konieczność indywidualnego traktowania obiektu, unikania schematów i rozwiązywania wielopłaszczyznowych problemów. Konserwacja dzieł sztuki jest nauką o interdyscyplinarnym charakterze, dlatego program kształcenia zaplanowano tak by obejmował szereg przedmiotów takich jak: propedeutyka i teoria konserwacji, metodyka prac, techniki i technologie w zakresie danej specjalności, chemia i materiałoznawstwo, wiedza o papierze, podstawy nauk o drewnie, geologia i petrografia, a także praktyka konserwatorska, kopia technologiczna. W koncepcji kształcenia położono też nacisk na rozwój artystyczny studenta oraz na doskonalenie jego zdolności manualnych. Uzupełnieniem wiedzy są wykłady z przedmiotów humanistycznych m.in. historii sztuki, ikonografii, historii książki i grafiki, tkanin, rzeźby, filozofii oraz języków obcych (na poziomie B2+ ESOKJ Rady Europy).

Absolwenci Wydziału mogą być zatrudnieni w pracowniach konserwatorskich w muzeach, bibliotekach, archiwach oraz w innych instytucjach państwowych i kościelnych mających w swoich zbiorach obiekty zabytkowe. Mogą prowadzić własną działalność konserwatorską przy zabytkach ruchomych i nieruchomych lub być zatrudnieni przez firmy prowadzące prace konserwatoro-restauratorskie przy obiektach zabytkowych. Mogą być pracownikami dydaktycznymi na uczelniach wyższych prowadzących zajęcia z zakresu konserwacji i restauracji dzieł sztuki lub profilaktyki konserwatorskiej.

Wizja Uczelni zakłada stały rozwój i doskonalenie oraz poszerzanie oferty dydaktycznej. Większość pracowników Wydziału jest zatrudnionych na etatach dydaktyczno-naukowych, w związku z tym obok dydaktyki realizuje różnorodne projekty naukowe finansowane ze środków przekazywanych na Uczelnie lub pozyskiwanych w ramach konkursów, stypendiów i grantów (szerzej omówione w części I, kryterium 4.). W ramach projektów kadra prowadzi interdyscyplinarne prace badawcze, dzięki czemu podnosi swoje kwalifikacje, co bezpośrednio przekłada się na rozwój i doskonalenie poziomu kształcenia. Istotnym profitem realizowanych badań naukowych jest zakup na Wydział najnowszej aparatury badawczej, wykorzystywanej następnie w procesie dydaktycznym. Pracownicy Wydziału są członkami międzynarodowych sieci i platform naukowych (wspomniana wyżej ENCoRE, CHARIZMA-MOLAB, INCCA), prowadzą współpracę z instytucjami krajowymi i zagranicznymi oraz muzeami (Instytut Polnika, Biblioteka Polska w Paryżu, Restoring Ancient Stabiae, Soprintenza Speciale per i Beni Archeologici di Pompei, Ercolano e Stabia, Institute Francais du Proche-Orient), biorą udział w międzynarodowych programach NACCA program UE im. Marii Curie-Skłodowskiej,

więcej patrz: kryterium 4 i 7 wraz z załącznikami. Dzięki tym kontaktom powstaje możliwość poszerzenia oferty edukacyjnej i dydaktycznej Jednostki, w tym prowadzenia zajęć praktycznych z konserwacji-restauracji ze studentami poza granicami kraju, przy unikatowych zabytkach. Ponadto studenci i młoda kadra są włączani do zespołów realizujących badania naukowe, co ukierunkowuje ich zainteresowania, pozwala pogłębiać wiedzę i nabywać umiejętności badawczych, rozwija znajomość języka obcego oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej (wykorzystywanej np. w dalszej działalności naukowej lub edukacji w szkole doktorskiej). Rezultatem projektów badawczych są liczne publikacje pracowników wydziału w formie artykułów (w czasopiśmie, pracach zbiorowych) lub monografii. Pozytywy te są spójne z zakładanymi efektami uczenia się i profilem kształcenia na Wydziale, dlatego są bezpośrednio wykorzystywane w procesie dydaktycznym. Wydział udostępnia osiągniętą wiedzę z poszanowaniem obowiązujących praw własności intelektualnej. Odzwierciedleniem wysokiego poziomu naukowego Wydziału jest przyznanie kategorii A za działalność w latach 2013-2016.

Na ASP w Warszawie funkcjonuje Międzyuczelniany Instytut Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki oraz Pogotowie Konserwatorskie, dysponujące najnowocześniejszym zapleczem badawczym. Wydział ściśle współpracuje z Instytutem, dzięki temu aparatura jest wykorzystywana w procesie dydaktycznym oraz działalności naukowej studentów i kadry. Ponadto wielu absolwentów znajduje zatrudnienie w Instytucie, co umożliwia kadrze śledzenie ich sylwetki i ocenę efektywności procesu kształcenia oraz przygotowania do samodzielnej pracy zawodowej.

Wydział, zgodnie ze strategią Uczelni, uczestniczy w dziele ochrony dziedzictwa kulturowego kraju oraz w dziele kształtowania wartości kultury narodowej i nauki mieszczących się w obszarze tradycji europejskiej. Ponadto obok działalności dydaktycznej i naukowej prowadzi działalność wystawienniczą oraz edukacyjną (m. in. popularyzującą dawne techniki artystyczne i rzemieślnicze). Wydział, zgodnie ze strategią Uczelni, współpracuje z wieloma placówkami muzealnymi, archiwami, bibliotekami, także z innymi właścicielami obiektów zabytkowych jak kościoły i muzea diecezjalne/archidiecezjalne czy osoby prywatne, dzięki temu nie tylko pozyskuje do celów dydaktycznych dzieła sztuki i inne obiekty zabytkowe, ale również konsultuje program kształcenia. Podpisane są porozumienia i umowy współpracy z wieloma instytucjami m.in. takimi jak Muzeum Narodowe w Warszawie, Muzeum Pałacu Króla Jana III Sobieskiego w Wilanowie, Muzeum Łazienki Królewskiej, Biblioteka i Muzeum Wojska Polskiego, Muzeum Historyczne Miasta Warszawy, Muzeum Narodowe w Poznaniu, Biblioteka Uniwersyteku Warszawskiego i Poznańskiego, Archiwami Państwowymi, Wydziałem Archeologii UW, Biblioteką Narodową. Ścisła współpraca z tymi instytucjami pozwala również na współpracę w zakresie modyfikacji efektów uczenia się, zgodnie z potrzebami rynku ochrony dziedzictwa kulturowego.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Treści programowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się.

WKiRDS kształci na jednolitych sześcioletnich studiach magisterskich z podziałem na cztery specjalizacje:

- Konserwacja i Restauracja Malarstwa i Rzeźby Drewnianej Polichromowanej,
- Konserwacja i Restaurację Książki, Grafiki i Skóry Zabytkowej,
- Konserwacja i Restauracja Rzeźby i Elementów Architektury,
- Konserwacja i Restauracja Tkanin Zabytkowych.

Dla każdej ze specjalizacji są realizowane zindywidualizowane treści programowe, zgodne z zakładanymi efektami uczenia się (Cz. I Kr. 2, zał. 2.1.). Każda ze specjalizacji ma ułożony osobny plan i program studiów oraz harmonogram zajęć (Cz. III, zał.nr 2: 2.a.: Plan studiów, 2.b.: Siatka godzin z punktacją ECTS, 2.c.: Harmonogram zajęć). Treści programowe dzielą się na wspólne dla wszystkich specjalizacji, prowadzone dla konkretnych specjalizacji oraz interdyscyplinarne fakultety (patrz: siatka godzin z punktacją ECTS – Cz. III, zał. nr 2.b.). W toku studiów student z przedmiotów obowiązkowych powinien uzyskać 360 punktów ECTS, ponadto w ramach zajęć fakultatywnych może osiągnąć dodatkowych 30 punktów.

Program nauczania realizowany jest w następującej strukturze katedr i zakładu (Cz. III, zał. 2.d.: Struktura WKiRDS i obsada kadry):

- Katedrze Konserwacji i Restauracji Malarstwa na Podłożach Ruchomych i Rzeźby Drewnianej Polichromowanej,
- Katedrze Konserwacji i Restauracji Malarstwa Ściennego,
- Katedrze Konserwacji i Restauracji Starych Druków i Grafiki,
- Katedrze Konserwacji i Restauracji Rzeźby i Elementów Architektury,
- Katedrze Konserwacji i Restauracji Tkanin Zabytkowych,
- Katedrze Technik i Technologii Malarstwa Sztalugowego,
- Katedrze Kształcenia Ogólnoplastycznego,
- Międzykatedralnej Pracowni Konserwacji i Restauracji Zabytków Archeologicznych i Etnograficznych,
- Międzykatedralnej Pracowni „NOVUM” Ochrony i Konserwacji Sztuki Nowoczesnej i Współczesnej,
- Zakładzie Badań Specjalistycznych i Technik Dokumentacyjnych.

Ponadto studenci uczestniczą w zajęciach prowadzonych przez Międzywydziałową Katedrę Historii i Teorii Sztuki, Wydział Zarządzania Kulturą wizualną oraz Studium Języków Obcych. W trakcie studiów mają również możliwość uczestniczyć w fakultatywnych zajęciach na wszystkich wydziałach ASP w Warszawie.

Studia kończą się pracą magisterską broniąną przez studenta przed komisją egzaminacyjną.

Program studiów zakłada przygotowanie teoretyczne i praktyczne studenta do pracy w zawodzie konserwatora-restauratora. W planie studiów położono duży nacisk na odpowiedni dobór proporcji między zajęciami praktycznymi i teoretycznymi. Realizowany jest program nauczania z zakresu konserwacji obiektów zabytkowych o różnorodnym charakterze, przygotowujący do pracy przy

wielorakich eksponatach i zespołach obiektów zabytkowych. Obiekty zabytkowe pozyskiwane są z placówek muzealnych, bibliotek, archiwów, kościołów, kolekcjonerów prywatnych. Dzięki tej współpracy Wydział stale konsultuje program i efekty kształcenia ze środowiskiem zajmującym się ochroną dziedzictwa kulturowego. W trakcie nauki studenci odbywają praktyki zawodowe we wskazanych placówkach muzealnych i w terenie, służące zarówno pogłębieniu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Studenci Wydziału uczestniczą też w plenerach artystycznych. Podczas nauki studenci mają dostęp do laboratoriów specjalistycznych, umożliwiających badania fizyko-chemiczne i konserwatorskie oraz technologiczne (szerzej omówione w Cz. I, kryterium 5.). Na Wydziale działa biblioteka, dysponująca ogólnymi i specjalistycznymi wydawnictwami oraz archiwum prac magisterskich. Wydział uczestniczy w międzynarodowej wymianie studentów w ramach programu Erasmus oraz umów dwustronnych.

Program kształcenia dla każdej specjalizacji podzielono na główne moduły:

1. Przedmioty kierunkowe (K):

- Propedeutyka konserwacji i restauracji.
- Metodyka konserwacji i restauracji.
- Ćwiczenia wprowadzające do konserwacji.
- Konserwacja i restauracja malarstwa tablicowego i rzeźby drewnianej polichromowanej (teoria i praktyka).
- Konserwacja i restauracja malarstwa na podłożach ruchomych (teoria i praktyka).
- Konserwacja i restauracja malarstwa ściennego (teoria i praktyka).
- Konserwacja i restauracja druków i rękopisów (teoria i praktyka).
- Konserwacja i restauracja grafiki i rysunków (teoria i praktyka).
- Konserwacja i restauracja pastelu (teoria i praktyka).
- Identyfikacja i konserwacja fotografii (teoria i praktyka).
- Konserwacja i restauracja tkanin zabytkowych (teoria i praktyka).
- Konserwacja i restauracja zabytków rzeźby ze skał osadowych i krystalicznych (teoria i praktyka).
- Konserwacja i restauracja rzeźby gipsowej i sztukaterii (teoria i praktyka).
- Konserwacja i restauracja ceramiki (teoria i praktyka).
- Przedmiot konserwatorski (do wyboru: Ochrona i konserwacja-restauracja dzieł sztuki i obiektów sztuki nowoczesnej i współczesnej, Konserwacja i restauracja zabytków archeologicznych i etnograficznych, Identyfikacja i konserwacja fotografii).
- Chemia.
- Materiałoznawstwo.
- Pracownia magisterska.
- Seminarium magisterskie.
- Seminarium magisterskie teoria.
- Praktyki zawodowe.

2. Przedmioty kierunkowe uzupełniające (KU):

- Wybrane zagadnienia z konserwacji tkanin.
- Wybrane zagadnienia z konserwacji metalu.
- Technologia malarstwa.
- Kopia (malarstwa tablicowego, malarstwa XVII i XVIII w., malarstwa XIX i XX w., ikony, akwareli, na pergaminie).
- Technologia malarstwa ściennego.
- Technologia pozłotnictwa.
- Techniki i technologia opraw.
- Przedmiot technologiczny (do wyboru dla studentów specjalizacji Konserwacji i Restauracji Książki, Grafiki i Skóry zabytkowej)
- Techniki rzeźbiarskie.

- Technologia rzeźby.
- Kopia rzeźbiarska i elementy rekonstrukcji.
- Techniki tkackie i hafciarskie.
- Technologia techniki tkackie.
- Farbiarstwo.
- Prawne i finansowe aspekty przygotowania projektu konserwatorskiego.
- Teoria konserwacji.
- Historia ochrony zabytków.
- Fotografia.
- Liternictwo.
- Wybrane zagadnienia z materiałoznawstwa.
- Wybrane zagadnienia z geologii i petrografii.
- Nauka o drewnie.
- Chemia konserwacji starych druków.
- Chemia konserwacji rzeźby.
- Chemia konserwacji tkanin.
- Wiedza o papierze.
- Mikrobiologia.
- Laboratorium kursowe.
- Laboratorium magisterskie.
- Historia grafiki europejskiej i rysunku.
- Historia książki i opraw.
- Historia fotografii.
- Historia tkanin.
- Historia rzeźby.

3. Przedmioty artystyczne (A):

- Rysunek (pracownie do wyboru).
- Malarstwo (pracownie do wyboru).
- Rzeźba.
- Tkanina artystyczna.
- Techniki graficzne.
- Plener.
- Przedmiot artystyczny (pracownie do wyboru)

4. Przedmioty teoretyczne (T):

- Historia sztuki.
- Wybrane zagadnienia z historii sztuki.
- Konwersatorium historia sztuki polskiej.
- Ikonografia i ikonologia.
- Idee filozoficzne.
- Estetyka.
- Języki obce.

Każdy przedmiot wykazano w siatce godzin z przypisaną liczbą godzin i punktacją ECTS opracowaną dla każdej specjalizacji (Cz. III, załącznik nr 2.b.), dostępną dla studentów na tablicy ogłoszeń przy dziekanacie i stronie internetowej WKiRDS. Ponadto charakterystykę przedmiotu zamieszczono w kartach przedmiotu dostępnych dla studentów w systemie Akademus (Cz. III, załącznik nr 2.e). Przedmioty są opatrzone kodem, w których zastosowano następujące symbole identyfikacyjne: KZ – konserwacja zabytków; S – studia stacjonarne; J – studia jednolite; KM, KG, KR, KT – odpowiednio konserwacja malarstwa, grafiki, rzeźby, tkaniny; K – kształcenie kierunkowe; KU – kształcenie kierunkowe uzupełniające; A – kształcenie artystyczne; T – kształcenie teoretyczne, KF – kształcenie kierunkowe fakultatywne.

Obecna struktura programu kształcenia umożliwi osiągnięcie założonych efektów uczenia się (Kr. 2., zał. 2.1.). Matrycę pokrycia efektów uczenia się zamieszczono w załącznikach Kr. 2., nr 2.2. (dla wszystkich specjalizacji łącznie) i nr 2.3. (z podziałem na poszczególne specjalizacje).

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe.

Zajęcia organizowane są dla wszystkich studentów wydziału (w siatce godzin z punktacją ECTS oznaczone na czerwono – Cz. III, załącznik nr 2.b.) oraz z podziałem na specjalizacje. Od drugiego roku studiów studenci mają możliwość wybierania pracowni rysunki i malarstwa, na czwartym wybierają dowolny przedmiot artystyczny, na piątym mogą realizować aneks artystyczny, co zapewnia im indywidualny rozwój zainteresowań i preferencji twórczych. Ponadto dla studentów piątego roku wszystkich specjalizacji dostępne są następujące przedmioty fakultatywne:

- Ochrona i konserwacja – restauracja dzieł sztuki i obiektów sztuki nowoczesnej i współczesnej,
- Konserwacja zabytków archeologicznych i etnograficznych,
- Identyfikacja i konserwacja fotografii,
- Kopia ikony (opcjonalnie z kopią malarstwa XIX i XX w.),
- Inne przedmioty fakultatywne dostępne na ASP w Warszawie,
- Praktyki fakultatywne.

Na szóstym roku studiów studenci mają możliwość wykonywania dodatkowych aneksów konserwatorskich i technologicznych.

W procesie kształcenia przewidziano również praktyki zawodowe i zajęcia terenowe z konserwacji malarstwa ściennego (sem. 9). Praktyki odbywają w okresie wakacyjnym po drugim, trzecim i czwartym roku studiów (łącznie 360 godzin i 12 punktów ECTS). Praktyki mogą być prowadzone na Wydziale, w terenie lub w wybranych instytucjach przy obiektach zabytkowych (muzeach, archiwach itp.) i każdorazowo trwają 120 godzin. Praktyki są zaliczane przez osoby prowadzące z Wydziału bądź z odpowiednich instytucji.

Proces kształcenia jest realizowany w formie wykładów, praktycznych zajęć z konserwacji, technologii, kopii, ćwiczeń i laboratoriów, konwersatoriów, relacji mistrz-uczeń, zdecydowana większość – 85%, zgodna z dyscypliną, do której jest przypisany WKiRDS, jak również działalnością naukową prowadzoną w Jednostce. Zajęcia teoretyczne stanowią około 35%, praktyczne 65%. Najważniejsze w procesie kształcenia są zajęcia praktyczne realizowane przy bezpośrednim udziale nauczycieli akademickich w pracowniach konserwatorskich, technologicznych, w terenie lub muzeach (np. kopia). Należy podkreślić, że w procesie kształcenia studenci pracują przy obiektach zabytkowych, jedynie na początku swojej edukacji na etapach wprowadzających do ćwiczeń *stricte* konserwatorskich. Dlatego zajęcia praktyczne prowadzone są w nielicznych grupach (od 2-10, sporadycznie 12 osób) pod stałym i bezpośrednim nadzorem zespoły nauczycieli akademickich zatrudnionych w poszczególnych pracowniach i katedrach. Nie ma w zasadzie możliwości prowadzenia tego rodzaju zajęć z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość. Nowa sytuacja wynikająca z pandemii Covid-19 narzuciła konieczność wypracowania nowych form i metod pracy. Specyfika kształcenia na WKiRDS, zwłaszcza tak duży procent zajęć praktycznych, sprawił, że nie było możliwości w pełni realizacji wszystkich kursów w technikach na odległość. W formie zdalnej odbywały się wszystkie przedmioty teoretyczne oraz część przedmiotów kierunkowych i kierunkowych uzupełniających, podczas których przekazywano jedynie treści programowe związane z teorią np. przedmiotów konserwatorskich, technologicznych, chemicznych i materiałoznawczych. Nauczanie przedmiotów artystycznych organizowano w formie na odległość wyznaczając samodzielne zadania

artystyczne dla studentów, które były następnie dokumentowane fotograficznie i po przesłaniu omawiane z prowadzącymi. Taka forma prowadzenia zajęć wymagała zmodyfikowania dotychczasowych programów kształcenia. W technikach na odległość nie ma natomiast możliwości prowadzenia zajęć praktycznych z konserwacji, technologii, laboratoriów chemicznych i dokumentacyjnych. Dlatego okres pandemii Covid-19 bardzo komplikuje realizację harmonogramu kształcenia, niektóre treści z roku akademickiego 2019/2020 muszą być nadrabiane na dodatkowo organizowanych zajęciach lub roku akademickim 2020/2021.

Organizacja kształcenia w roku akademickim 2020/21 prowadzona jest w trybie łączącym formy zdalne i stacjonarne, zgodnie z zarządzeniem nr 40/2020 i 44/2020 Rektora ASP w Warszawie (Cz. I, Kr. 2., zał.2.4. i 2.5.). Wprowadzono trzy metody prowadzenia kształcenia: zdalne (wykorzystujące techniki na odległość), hybrydowe (dzielące studentów na dwie grupy w celu ograniczenia liczebności osób w pracowniach: jedna pracuje samodzielnie w domu, druga stacjonarnie w pracowni) i stacjonarne. Karty przedmiotów zostały zaktualizowane do nowowprowadzonych form prowadzenia zajęć (zdalnych, hybrydowych i stacjonarnych) oraz sposobów weryfikacji i walidacji uzyskanych efektów uczenia się. Plan zajęć dla każdej specjalizacji, uwzględniający wyżej wymienione tryby zajęć, jest opracowywany na bieżąco – na każdy kolejny tydzień (przykładowy plan – Kr.2., zał.2.6.) . Uwzględnia on sytuację pandemiczną w kraju, stan zdrowia prowadzących zajęcia oraz studentów. Zajęcia stacjonarne są prowadzone z zachowaniem wszystkich obostrzeń sanitarnych, zgodnie z komunikatem 11/2020 Kanclerza ASP w Warszawie (Cz. I, Kr. 2., zał.2.7.). Ponadto na stronie internetowej ASP w Warszawie wprowadzono stale uaktualnianą zakładkę „Covid-19 – informacje i zalecenia: <https://asp.waw.pl/2020/11/27/co-powinniscie-wiedziec-o-zajeciach-podczas-pandemii/>

Realizacja programu studiów, przy specyfice kształcenia na WKiRDS w dobie pandemii Covid-19 jest dużym wyzwaniem organizacyjnym dla nowych władz Wydziału. Pełna realizacja treści kształcenia i uzyskanie zakładanych efektów uczenia się wymaga zarówno od prowadzących, jak i studentów zdecydowanie zwiększonego nakładu pracy i czasu.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Przyjęcie na studia

Szczegółowe informacje dla kandydatów na temat rekrutacji oraz regulamin znajdują się na stronie <https://rekrutacja.asp.waw.pl/kirds/>

Przyjęcie na studia:

Oferta Wydziału skierowana jest do kandydatów posiadających uzdolnienia plastyczne, wykazujących się wrażliwością estetyczną, zainteresowaniami sztuką, zjawiskami kultury, ochroną dziedzictwa oraz aktualnymi i ważnymi wydarzeniami kulturalnymi w kraju i na świecie. Co roku monitorowana jest liczba kandydatów, na podstawie tej informacji podejmowane są działania promocyjne (Dni Otwarte, promocja Wydziału na wystawach, festiwalach, na stronie internetowej, *social mediach*).

Kryteriami stosowanymi przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną w postępowaniu kwalifikacyjnym są: ocena merytoryczna złożonych uprzednio prac, egzamin praktyczny, test z chemii oraz ocena rozmowy kwalifikacyjnej z kandydatem, dotyczącej jego aspiracji i motywacji do studiowania na kierunku.

Do odbywania studiów w Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie może być dopuszczona osoba, która:

- posiada świadectwo dojrzałości,
- wykazuje odpowiednie zdolności artystyczne,
- uzyskała pozytywny wynik na egzaminie wstępnym i zajęła odpowiednią pozycję na liście klasyfikacyjnej (wg ilości punktów w trakcie postępowania kwalifikacyjnego).

Przyjęcie na studia uzależnione jest od liczby uzyskanych punktów w trzyetapowym postępowaniu rekrutacyjnym:

I etap - przegląd teczek kandydata z pracami rysunkowymi i malarskimi (rzeźbiarskimi w przypadku specjalizacji Konserwacja i Restauracja Rzeźby Kamiennej i Elementów Architektury), oceniana jest umiejętność rysowania i malowania z natury, znalezienia kompozycji, estetyka podania prac. Do drugiego etapu egzaminu przystępują tylko ci kandydaci, których prace zostały ocenione na minimum 6 punktów.

W trakcie naboru na rok akademicki 2020/21 I etap został przeprowadzony w formie online. Kandydaci nadsyłali cyfrowe portfolio z pracami.

II etap – egzamin praktyczny ma charakter konkursowy i jest przeprowadzany z zastosowaniem systemu punktowego. Jest sprawdzianem zdolności artystycznych kandydata. W trakcie egzaminu praktycznego kandydaci na poszczególne kierunki studiów wykonują prace podlegające ocenie Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej:

Dla specjalizacji: konserwacja malarstwa, konserwacja grafiki i konserwacja tkaniny:

egzamin z rysunku (studium z natury, postać, szkice), malarstwa (studium z natury, martwa natura, ćwiczenia kolorystyczne).

Dla specjalizacji: konserwacja rzeźby

egzamin z rysunku (studium z natury, postać, szkice), rzeźba (studium z natury, postać, głowa)

Ocenię podlega każda część egzaminu praktycznego. Kandydat może otrzymać za część praktyczną maksymalnie 105 punktów. Do kolejnego etapu dopuszczone są osoby, które uzyskały minimum punktowe określone przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną. Nie uzyskanie punktów za którąkolwiek część egzaminu praktycznego wyklucza kandydata z postępowania kwalifikacyjnego.

W trakcie naboru na rok akademicki 2020/21 z powodu obostrzeń związanych z Covid-19 etap II został anulowany.

III etap - autoprezentacja – Jej celem jest poznanie zdolności intelektualnych kandydata, a także jego głębszych zainteresowań nie tylko w zakresie wybranej dziedziny plastyki, ale również innych rodzajach twórczości, takich jak literatura, muzyka, teatr czy film. Autoprezentacja powinna wykazać samodzielność kandydata w myśleniu o sprawach związanych z szeroko pojętą kulturą artystyczną, ze szczególnym zwróceniem uwagi na zagadnienia związane z kierunkiem studiów oraz wiedzy dotyczącej aktualnych i ważnych wydarzeń kulturalnych w kraju i na świecie.

III etap – test z chemii

Test z chemii przeprowadzany jest tylko dla tych kandydatów, którzy nie zdawali matury z tego przedmiotu oraz dla kandydatów ze „starą maturą”. Dla osób, które wybrały na maturze chemię jako przedmiot dodatkowy w formie podstawowej lub rozszerzonej dokonuje się przeliczenia punktów procentowych uzyskanych na maturze na punktację ustaloną przez Jednostkę.

Autoprezentacja jest punktowana w skali od 0 do 30 punktów, w tym test z chemii od 0 do 10 punktów.

Uzyskanie za test z chemii 0 (zero) punktów oznacza wykluczenie z postępowania kwalifikacyjnego.

W trakcie naboru na rok akademicki 2020/21 z powodu obostrzeń związanych z Covid-19 etap III został przeprowadzony online.

Zasady, warunki i trybu uznawania efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej.

Studia odbywają się według ustalonych przez ASP w Warszawie planów studiów i programów kształcenia uwzględniających efekty uczenia zgodnie z Polską Ramą Kwalifikacji. Efekty uczenia na ogólnym poziomie określone są przez Dziekana i Prodziekanów w konsultacji z Kierownikami Katedr i Zakładów oraz zatwierdzone przez Radę Programową a ostatecznie przez Senat ASP. Zakładane efekty uczenia wynikają z definicji sylwetki absolwenta przyjętej misji Wydziału, charakteru dziedziny konserwacji i restauracji dzieł sztuki, kierunku rozwoju Wydziału, potrzeb rynkowych oraz z ustawowych obowiązków państwa w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego. Dodatkowo na Wydziale funkcjonuje Wydziałowy Zespół d.s. Jakości Kształcenia oraz Wydziałowy Zespół Oceny Jakości Kształcenia. Zalecenia dotyczące realizacji efektów uczenia podejmowane przez Dziekana, Prodziekana lub Radę Wydziału przekazywane są Kierownikom Katedr i poprzez nich pozostałym pracownikom.

Proces kształcenia realizowany jest na poszczególnych zajęciach prowadzonych w pracowniach zorganizowanych w katedrach i zakładach. Kształcenie odbywa się od pierwszego do ostatniego roku studiów w czterech specjalizacjach. Część zajęć jest prowadzona dla wszystkich specjalizacji razem (między innymi w module humanistycznym, ogólnoplastycznym) pozostałe prowadzone są oddzielnie dla każdej z nich. Studenci mają możliwość wyboru pracowni ogólnoplastycznych oraz części zajęć z puli przedmiotów fakultatywnych. Przyjęte rozwiązania mają na celu zapewnienie osiągnięcia zakładanych efektów uczenia, przedstawienia studentom jak najszerszej oferty dydaktycznej, umożliwienia im wyboru części pracowni i przedmiotów z puli zajęć fakultatywnych, tak aby mogli uzupełniać wiedzę i umiejętności zgodnie ze swoimi zainteresowaniami.

Prowadzone na Wydziale zajęcia w dużej mierze mają charakter zindywidualizowany wynikający z bezpośredniego kontaktu dydaktyków ze studentami. Dotyczy to przede wszystkim zajęć ogólnoplastycznych, ćwiczeń prowadzonych w module konserwatorskim, zajęć z kopii, ćwiczeń laboratoryjnych. Dzięki temu, że większość zajęć prowadzona jest w małych grupach (od kilku do kilkunastu osób) pedagodzy mają możliwość poświęcenia większej ilości czasu i uwagi każdemu ze studentów w trakcie dokonywanych korekt. Większość wykładów, konwersatoriów, seminariów również prowadzona jest w ilościowo ograniczonych grupach, co zdecydowanie sprzyja efektywności w przekazywaniu wiedzy.

Student, który przeniósł się z innej uczelni lub innego wydziału w ASP w Warszawie lub zmienił formę studiów i ma już zdany egzamin z danego przedmiotu, może starać się o zwolnienie z zaliczenia przedmiotu. W tym celu zobowiązany jest przedstawić sprawę wykładowcy w ciągu dwóch pierwszych tygodni zajęć celem uzyskania jego zgody i odpowiedniej adnotacji na liście studentów. Zasady zaliczania przedmiotów, uznawania i przepisywania ocen określa §35 Regulaminu studiów. W przypadku studentów korzystających z programu ERASMUS+ podstawą do zaliczenia semestru jest zdobycie 60 punktów ECTS. W przypadku różnic programowych student przed wyjazdem uzgadnia z prodziekanem, ewentualne przedmioty do zaliczenia po powrocie z wymiany.

Sposoby oraz narzędzia monitorowania i oceny postępów studentów oraz działań podejmowanych na podstawie tych informacji

Monitorowana jest liczba kandydatów, na podstawie tej informacji podejmowane są działania promocyjne (dni otwarte, promocja Wydziału na wystawach itp.). Dzięki podjętym działaniom

promocyjnym udało się zahamować spadek liczby kandydatów związany głównie z niżem demograficznym. Pomimo utrudnień w prowadzeniu promocji w szkołach w roku 2019 (długotrwałe zawieszenie zajęć z powodu strajku nauczycieli) i 2020 (pandemia Covid-19) udało się utrzymać rosnącą liczbę kandydatów.

Nabór na rok akademicki	Liczba kandydatów
2014/15	43
2015/16	38
2016/17	50
2017/18	48
2018/19	27
2019/20	54

Monitorowana jest również liczba studentów rezygnujących lub skreślanych ze studiów – na podstawie tych informacji podejmowane są działania polegające na dostosowywaniu bilansu wpływów i wydatków tych studiów. System oceny efektów kształcenia uwzględnia przyczyny i skalę odsiewu. W okresie ostatnich 6 lat akademickich zostało skreślonych 25 studentów. Odsiew na I i II roku studiów wynikał z negatywnej weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studentów. Przyczyna związana jest z tym, że nie wszyscy studenci potrafią sobie poradzić z opanowaniem wiedzy z dużej ilości przedmiotów teoretycznych (12). Drugim powodem jest rezygnacja ze studiów z przyczyn własnych studenta (9). A trzecim - skreślenia z listy z powodu nie wywiązania się z terminowej realizacji pracy magisterskiej (3). Różnica pomiędzy liczbą studentów przyjętych, a liczbą absolwentów ostatniego roku spowodowana jest *lockdownem* z powodu epidemii Covid-19. Przez dłuższy czas magistranci nie mieli dostępu do obiektów, utrudnione było prowadzenie badań oraz zbieranie materiałów do dokumentacji i pracy teoretycznej.

Tabela z liczbą studentów rezygnujących/skreślonych w danym roku akademickim ze studiów

	I	II	III	IV	V	VI	razem
2014/15	1	-	1	-	-	1	3
2015/16	1	3	1		1	1	7
2016/17	-	1		1	1	3	6
2017/18	1	-	1	-	1	-	3
2018/19	2	-	-		1	1	4
2019/20	1	1	-	-	-	-	2

Opis sposobów potwierdzania efektów na każdym etapie kształcenia

Zgodnie z obowiązującymi przepisami weryfikowane są następujące rodzaje efektów uczenia: wiedza (W), umiejętności (U), kompetencje społeczne (K). Weryfikacja efektów uczenia się jest dokonywana na podstawie oraz w odniesieniu do efektów uczenia określonych w programie kształcenia dla danego kierunku studiów. Sposób weryfikacji rozpoczyna się już na etapie selekcji kandydatów, którzy zdają egzamin wstępny. Kolejnym etapem weryfikacji jest I rok studiów, w trakcie którego wszystkie zaliczenia i egzaminy po I i II semestrze są komisyjne. Komisja składa się ze wszystkich członków Rady Programowej oraz prowadzących dany przedmiot. W trakcie zajęć kursowych weryfikacja efektów uczenia przeprowadzona jest w formie kolokwium (W + U) dialogu i dyskusji dydaktycznej (U + K), a następnie w ocenach semestralnych przez egzaminy (W+U) i zaliczenia (U + K +

W). Podczas studiów podejmowane są ćwiczenia i zadania realizowane w blokach programowych zgodnych z wybraną specjalizacją. Wszystkim tym działaniom towarzyszą karty ocen i zaliczeń lub protokoły egzaminacyjne. Oceniany jest poziom przyswojonej wiedzy w zakresie przekazywanych wiadomości w trakcie prowadzonych zajęć, uwzględniający informacje zawarte w zadanej studentom literaturze przedmiotu oraz własne zgłębianie wiedzy. Oceniany jest poziom nabytych umiejętności na podstawie semestralnych i rocznych zadań, które student wykonuje w ramach poszczególnych zajęć. W przypadku przedmiotów konserwatorskich zwraca się szczególną uwagę na poziom techniczny oraz artystyczny wykonanej pracy oraz zdolność łączenia wiedzy z umiejętnościami, również w ujęciu interdyscyplinarnym. W przypadku przedmiotów ogólnoplastycznych przede wszystkim oceniana jest kreatywność studenta i twórcza samodzielność. Dodatkowo na zajęciach konserwatorskich, technologicznych, kopii, ćwiczeniach prowadzonych w laboratorium ocenia się również sumienność i systematyczność oraz w zakresie kompetencji społecznych zdolności do współpracy w grupie, umiejętność merytorycznej współpracy z przedstawicielami innych dyscyplin, przekonywującej argumentacji.

Poszczególne semestry - dwa w ciągu roku akademickiego - kończone są sesją egzaminacyjną przedmiotów praktycznych i teoretycznych. Poziom uzyskanych przez studenta efektów uczenia oceniany jest przez prowadzących zajęcia w trakcie i na zakończenie każdego z semestrów. W przypadku ćwiczeń warsztatowych z przedmiotów kierunkowych oraz zajęć z przedmiotów ogólnoplastycznych ważną formą weryfikacji efektów są przeglądy semestralne i końcowo roczne wykonanych przez studenta prac w obecności zespołu dydaktycznego.

W semestrze letnim roku akademickiego 2019/20 z powodu pandemii Covid-19 zajęcia odbywały się w formie zdalnej na Platformie Google Meet lub Zoom. Wykłady odbywały się online lub były nagrywane przez wykładowców i udostępniane w ustalonym czasie na dysku współdzielonym. Zajęcia praktyczne w części udało się zrealizować zdalnie (głównie z przedmiotów artystycznych i częściowo technologicznych). Studenci pracowali w domach i przysyłali prace drogą mailową. Korekty odbywały się przez maila, Google Meet lub telefonicznie. W związku z nie możliwością przebywania na uczelni zaliczenia części zajęć praktycznych (głównie przedmiotów konserwatorskich i technologicznych) zostały przeniesione na wrzesień lub rozłożone na semestr zimowy. Komisje egzaminacyjne spotykały się online. Pomimo początkowych trudności w prowadzeniu takiej formy zajęć i zaliczeń, pracownicy i studenci dzięki szkoleniom opanowali w dobrym stopniu obsługę programów do nauki zdalnej.

Dodatkowo na studiach wymagane jest zaliczenie praktyk studenckich (po II, III i IV roku studiów) oraz pleneru malarskiego (po I roku studiów w domu plenerowym ASP w Dłużewie). Praktyki stanowią część procesu kształcenia. Są bezpośrednio powiązane z realizowanymi zgodnie z planem studiów modułami. Zaliczenie praktyk potwierdza się wpisem do indeksu oraz innych dokumentów studiów. Nie zaliczenie praktyk powoduje nie zaliczenie roku. Opiekun praktyk przeprowadza ich organizację w określonym miejscu, określa program praktyk, sprawuje nad nimi nadzór oraz dokonuje ich oceny. Student zobowiązany jest do prowadzenia dziennika praktyk. Z powodu pandemii Covid-19 praktyki w roku akademickim 2019/20 zostały przeniesione na rok kolejny. Plener został zorganizowany w mniejszych grupach z zachowaniem reżimu sanitarnego.

Nauka języków na Uczelni odbywa się w Studium Języków Obcych. Na początku I roku studenci wybierają język, następnie piszą test poziomujący i na tej podstawie są przypisywani do konkretnej grupy z poziomem dostosowanych do ich wiedzy i umiejętności. Osoby, które mają certyfikaty z listy (<https://asp.waw.pl/2020/09/10/lista-certyfikatow-informacja-dla-i-roku/>) zostają zwolnione z

uczestnictwa w zajęciach. Istnieje również możliwość zdania egzaminu na poziomie B2 zwalniającego z udziału w zajęciach z danego języka, ale z koniecznością uczestnictwa w lektoracie z innego.

Student pod koniec piątego roku po zdobyciu 300 punktów ECTS zostaje dopuszczony do realizacji pracy magisterskiej na podstawie komisyjnego egzaminu absolutoryjnego, w trakcie którego prezentuje merytoryczny zakres pracy oraz tematykę części teoretycznej pracy. Oceniany jest poziom wstępnego rozpoznania konserwowanego obiektu (zwłaszcza pod względem technologicznym), poziom przedstawionego projektu konserwatorsko restauratorskiego i harmonogram pracy. Komisje absolutoryjne powołuje kierownik katedry dyplomującej będący jej przewodniczącym, liczy ona co najmniej trzy osoby w tym obowiązkowo promotor pracy.

Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych osiągniętych przez studentów w trakcie i na zakończenie procesu kształcenia.

Dobór metod sprawdzania i oceniania efektów uczenia się w trakcie procesu kształcenia odbywa się według zasad:

- w zakresie przedmiotów technologicznych i ogólnoplastycznych - prowadzący ocenia wizualnie wykonane na koniec semestru prace, które są następnie omawiane - najpierw w grupie uczestniczących w zajęciach studentów (przeгляд końcowy w pracowni), a następnie omawiane przez prowadzącego przed pozostałymi dydaktykami kierunku w czasie przeglądu komisyjnego (na I roku studiów).

Przykładowo ocena w Pracowniach Konserwacji i Restauracji Malarstwa na Podłożach Ruchomych to prezentacja przez studenta efektów konserwacji obiektu kursowego, zawierająca dokumentację opisową i fotograficzną oraz dokumentację badań analitycznych. Studenci dokonują prezentacji z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, takich jak prezentacje multimedialne, czy filmy z przebiegu prac. Student często opracowuje również poster z przebiegu prac i badań, wykorzystywany potem na wystawach końcoworocznych lub konferencjach. Prezentacja taka odbywa się przed innymi studentami i prowadzącymi pracownię. Występuje tu powiązanie metod sprawdzania i oceniania z efektami uczenia się, np. efekt dla studiów KU_03 student potrafi wykonać profesjonalną dokumentację opisową, fotograficzną, rysunkową, konserwowanego obiektu wykorzystując również technikę komputerową – prowadzący sprawdza, czy w pracy wykorzystano świadomie wiedzę i umiejętności w złożonym zagadnieniu, jakim jest projekt konserwatorski.

Ocena osiągnięcia efektów uczenia to nie tylko analiza zawartych w dokumentacji i prezentacji wiadomości, ale także dialog pomiędzy prowadzącym a ocenianym studentem. W czasie dyskusji sprawdzane są na przykład kompetencje społeczne, np. KK_03 wypowiedzenia się w formie słownej i pisemnej na tematy związane ze sztuką, wystąpień publicznych, dyskusji, przygotowania prezentacji z zakresu ochrony i konserwacji dzieł sztuki - prowadzący sprawdza, czy student rozumie decyzje podjęte w przebiegu prac.

W zakresie przedmiotów teoretycznych prowadzonych w formie wykładów i lektoratów formą zaliczenia są kolokwia i egzaminy. Istnieje też grupa przedmiotów łączących dwie formy kształcenia (wykłady i korekty pracy), np. Technologia Malarstwa, w których ocena osiągniętych efektów uczenia się polega zarówno na przeprowadzeniu egzaminu, jak i ocenie prac. Szczegółowe dane zawarte są w kartach poszczególnych przedmiotów, zamieszczonych w załączniku do niniejszego raportu.

Zasady, warunki i tryb dyplomowania

Jednolite studia magisterskie przygotowują przyszłych konserwatorów dzieł sztuki do podejmowania pełnego spektrum działań konserwatorskich w dziedzinie wybranej specjalności. Tematem prac magisterskich są złożone, wielowątkowe rozwiązania konserwatorskie, restauratorskie techniczne i technologiczne. Temat ustalany jest w ramach indywidualnych konsultacji i jest odzwierciedleniem zainteresowań naukowych i artystycznych studenta.

Magisterską pracę student przygotowuje w ciągu jedenastego i dwunastego semestru u wybranego przez siebie promotora, nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł profesora lub stopień doktora habilitowanego lub - za zgodą Rady Wydziału - stopień doktora. Recenzentem może być pracownik dydaktyczny lub badawczo-dydaktyczny posiadający co najmniej stopień doktora. W przypadku, gdy promotorem pracy dyplomowej jest osoba posiadająca stopień doktora, recenzentem powinna być osoba posiadająca co najmniej stopień doktora habilitowanego.

Magisterska praca dyplomowa może być wykonana w następujących specjalizacjach: konserwacja malarstwa i rzeźby polichromowanej; konserwacji rzeźby kamiennej i elementów architektury; konserwacji tkanin zabytkowych; konserwacji starych druków i grafiki. Semestr dziesiąty przeznaczony jest zwykle na przeprowadzenie prac badawczych, studialnych i przygotowawczych, sformułowanie założeń programu prac, mając na celu przygotowanie absolutorium. Semestr jedenasty i dwunasty służy wnikliwej analizie zebranych materiałów, poszerzeniu badań oraz praktycznej części magisterskiej pracy dyplomowej.

Na pracę magisterską składają się:

- podstawowa praca konserwatorska z opisem dzieła (dokumentacja konserwatorska), przygotowana pod kierunkiem promotora pracy; zazwyczaj dotycząca konserwacji i restauracji wybranego obiektu bądź wykonania kopii dzieła wraz z dołączoną pracą opisowo dokumentacyjną;
- pisemna praca teoretyczna (dysertacja naukowa na wybrany temat), realizowana u wybranego promotora pracy teoretycznej;
- aneks do dyplomu: aneks plastyczny (realizowany na V roku studiów) bądź konserwatorski lub technologiczny (realizowane na VI roku studiów).

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu magisterskiego jest spełnienie warunków określonych w programie studiów, uzyskanie pozytywnej oceny pracy magisterskiej oraz złożenie wymaganych dokumentów określonych w Regulaminie Studiów §55 (Cz. I, Kr.3., zał. 3.1.). Rada programowa ustala trzy terminy egzaminów magisterskich, podając je do wiadomości studentom nie później niż miesiąc przed pierwszy planowanym terminem. Terminy poszczególnych etapów przygotowań do obrony pracy dyplomowej publikowane są na stronie waw.asp.waw.pl.

Dokumentacja części praktycznej i teoretyczna praca pisemna sprawdzane są w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym. Promotor musi zapoznać się z raportem w JSA, do którego ma wyłączny dostęp. Po zapoznaniu się ze szczegółami raportu - promotor zatwierdza raport w Systemie. Akceptacja raportu kończy badanie pracy, decyzję o dopuszczeniu lub niedopuszczeniu pracy do obrony promotor podejmuje podpisując oświadczenie wygenerowane z systemu. Praca niedopuszczona do obrony ze względu na manipulacje w tekście może zostać przekazana studentowi do poprawy. Raport ogólny z oświadczeniem oraz podpisem promotora dołącza się do akt studenta.

W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi dziekan (lub wyznaczony zastępca) jako przewodniczący oraz członkowie powołani przez dziekana: promotor lub promotorzy poszczególnych części pracy dyplomowej, recenzent; od dwóch do sześciu nauczycieli akademickich, w tym opiekun pracy

teoretycznej oraz co najmniej dwóch nauczycieli akademickich z tytułem profesora lub stopniem doktora habilitowanego, a pozostali — co najmniej stopniem doktora.

Egzamin dyplomowy, który ma charakter publicznej obrony, obejmuje:

– prezentację i omówienie przez dyplomanta wszystkich części pracy dyplomowej

Student w formie prezentacji komputerowej przedstawia problematykę pracy magisterskiej;

– wygłoszenie recenzji i opinii przez promotora i recenzenta

W odniesieniu do części praktycznej oceniany jest poziom wykonanej pracy pod względem technicznym i artystycznym, prawidłowość przyjętych ogólnych założeń projektu konserwatorskiego, doboru metod i środków konserwatorskich. W odniesieniu do pracy pisemno-dokumentacyjnej oraz pracy teoretycznej oceniana jest zgodność zakresu pracy z jej tematem, poziom merytoryczny, przejrzystość układu, logiczność wywodu, forma językowa, zastosowany aparat naukowy wraz z właściwą terminologią, układ edytorski. W przypadku zrealizowanego aneksu (opcja fakultatywna) oceniany jest poziom artystyczny przedstawionego aneksu lub w przypadku aneksu konserwatorskiego/technologicznego kryteria są identyczne jak przy praktycznej części pracy magisterskiej. Oceniana jest również samodzielność, systematyczność i zaangażowanie studenta podczas realizacji wszystkich części pracy magisterskiej.

– odpowiedź na co najmniej trzy pytania zadane przez komisję dyplomową

– dyskusję, w której udział może wziąć każdy obecny na obronie, o ile przewodniczący komisji uzna jej przeprowadzenie za właściwe. Egzamin odbywa się w języku polskim, student odpowiada na pytania bezpośrednio po ich zadaniu przez członka komisji.

Wszystkie te elementy świadczą o uzyskanych kompetencjach twórczych: zawodowych, artystycznych i naukowych absolwenta.

Student otrzymuje od komisji egzaminacyjnej również ocenę za egzamin dyplomowy (pod uwagę brany jest poziom przedstawionej prezentacji, wyjaśnień na krytyczne uwagi recenzentów i opiekunów, odpowiedzi na zadawane pytania). Końcowa ocena jest średnią arytmetyczną z ocen za egzamin dyplomowy, ocenę promotora i recenzenta części praktycznej pracy, ocenę opiekuna części teoretycznej, ocenę opiekuna aneksu (jeżeli był realizowany) oraz średnia ocen uzyskana za cały tok studiów. Na Wydziale obowiązuje skala ocen zgodna z Regulaminem Studiów ASP w Warszawie.

Absolwent otrzymuje dyplom ukończenia studiów wyższych z tytułem zawodowym magistra sztuki. Prace teoretyczne wprowadzane są do Ogólnopolskiego Repozytorium Prac Dyplomowych.

Monitoring losów absolwentów

W celu monitorowania dalszych losów absolwentów powołane zostało przez ASP Akademickie Biuro Karier ASP w Warszawie (obecnie w restrukturyzacji), które powinno dysponować odpowiednimi danymi statystycznymi. Wydział z własnej inicjatywy na swojej stronie prezentuje sylwetki absolwentów i losy ich dalszej kariery (<https://wkirds.asp.waw.pl/category/sylwetki-absolwentow/>). Zakładka jest cały czas aktualizowana w miarę gromadzenia informacji. Z inicjatywy pracowników Wydziału powstała grupa na portalu Facebooka „Absolwenci Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki ASP w Warszawie”. Grupa na chwilę obecną liczy 190 osób i jest źródłem wymiany wiedzy, doświadczeń oraz pomocy w znalezieniu ofert pracy.

Z osobistych kontaktów, w tym zawodowych, wykładowców Wydziału z absolwentami wynika, że większość absolwentów jest wyposażona w wysokie kompetencje zawodowe i artystyczne, pozwalające na podjęcie samodzielnej pracy w dziedzinach, które były tematem studiów. Absolwenci bez problemu znajdują zatrudnienie w placówkach Muzealnych, pełniąc różne funkcje. Wielu z nich prowadzi dobrze prosperującą działalność gospodarczą i pracownie z zakresu świadczenia usług w

dziedzinie konserwacji zabytków zarówno w kraju, jak i poza jego granicami oraz rozpoczyna studia III stopnia. Absolwenci pracują również w większych zespołach konserwatorskich prywatnych firm. Istnieje również grupa, która wykorzystuje doświadczenie zdobyte w trakcie studiów spełniając się w innych dziedzinach sztuki niż konserwacja, jak film, scenografia, animacja, projektowanie, własna twórczość artystyczna, odnosząc przy tym sukcesy w kraju i za granicą.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Głównym celem polityki kadrowej jest stworzenie wysoce wyspecjalizowanej kadry naukowo-dydaktycznej i zapewnienie możliwości podwyższania jej kwalifikacji. Gwałtowny wzrost kwalifikacji pracowników służy poszerzeniu oferty edukacyjnej i nieustawicznemu kształceniu kadry, w tym młodych naukowców.

W roku 2012 Wydział odzyskał uprawnienia do przeprowadzania przewodów habilitacyjnych i profesorskich. W ocenianym okresie znacznie zwiększyła się liczba obron doktoratów, habilitacji i postępowań profesorskich podnosząc kwalifikacje pracowników (**obronione doktoraty: 9, habilitacje: 7, nadanie tytułu profesora zwyczajnego: 3**). W okresie 2014-2020 **wszczęto również 14 doktoratów** (1 w 2014, 1 w 2015, 5 w 2018, 7 w 2019) i **1 postępowanie profesorskie** (2020). W ocenianym okresie liczba **samodzielnych pracowników** wynosi **24**, obecnie (2020) wynosi **18** (ze względu na przejście na emeryturę).

Obsada zajęć dydaktycznych, szczególnie w zakresie kształcenia kierunkowego, wykorzystuje bogaty dorobek naukowy i artystyczny oraz kompetencje osób w danej dziedzinie. Zajęcia są przydzielane zgodnie ze specjalnością prowadzącego. Dodatkowo wysoki i stale poszerzany poziom specjalizacji kadry warunkuje rozwijanie oferty edukacyjnej, czego przykładem jest stworzenie nowych fakultatywnych pracowni, specjalizujących się w konserwacji-restauracji sztuki współczesnej, zabytków archeologicznych, etnograficznych i fotografii zabytkowej. Szczegółowe dane dorobku naukowego/artystycznego i kompetencji dydaktycznych – patrz cz.III. zał.2.f. W roku akademickim 2020/2021 z inicjatywy nowych władz Wydziału rozpoczęto na stronie internetowej prezentację dorobku kadry. Kompetencje w procesie rekrutacji kadry zgodne z kwalifikacjami weryfikuje konkurs oceniany przez Komisję Konkursową złożoną z dziekana Wydziału, kierownika katedry oraz kierownika pracowni, zatwierdzany przez Rektora Uczelni. Każdego roku sporządzane jest sprawozdanie z oceny własnej Wydziału oraz oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia.

Zatrudnienie (w przeliczeniu na etaty) obecnie:

	Rok	Doktoraty	Habilitacje	Tytuły profesora
Profesor zwyczajny – 5	2013	-	-	-
Profesor Uczelni, dr hab. – 13	2014	1	4	-
Adiunkt, doktor – 15,5	2015	-	1	-
Asystent – 21,25	2016	-	-	-
Starszy wykładowca – 3	2017	2	-	-
Wykładowca – 4,75	2018	2	1	-
	2019	4	1	3
	2020	-	1	-
	RAZEM:	9	7	3

Liczba kadry naukowo-dydaktycznej zatrudnionej w roku akademickim 2020/2021 na WKiRDS wraz z podziałem na stanowiska i etaty Patrz: cz.I. kr.4. zał. 4.1.

Działalność naukowo – badawcza została wysoko oceniona. Wydział w 2013 r. otrzymał kategorię parametryzacyjną A (wcześniej A+), co świadczy o wybitnym dorobku kadry, jak również o prawidłowo przeprowadzonym doborze kadry, tworzeniu warunków motywujących do rozwoju i doskonalenia, stałym i metodycznym prowadzeniu kompleksowej i wieloaspektowej oceny jakości kadr w zakresie dydaktycznym i naukowym.

Wydział spełnia reguły i wymagania w zakresie doboru nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz obsady zajęć, zawartych w standardach kształcenia określonych rozporządzeniach wydanych na podst. Art. 68 ust. Z dn. 20 lipca 2018 Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust.1 powołanej ustawy. Ocena kadry przeprowadzana jest w wyniku podsumowania ankiet studentów, w ramach systemu wewnętrznego oceny kadry, jak również formą oceny dorobku kadry jest wysoka ocena parametryzacyjna.

W kwestii motywacji kadry dziekan ma ograniczone narzędzia ze względu na niewielkie środki finansowe, jakimi dysponuje, jedynym właściwie narzędziem jest poparcie awansu i odnoszenie się do wartości, jakimi kierujemy się uprawiając zawód pedagoga, naukowca i konserwatora.

Wydział prowadzi działalność naukowo-badawczą w ramach programów badawczych statutowych, projektów badawczych międzynarodowych i krajowych, badań w ramach prowadzonych prac kursowych i magisterskich (teoretycznych i praktycznych) oraz badań własnych pracowników, w tym projektów doktorskich, habilitacyjnych i realizacji konserwatorskich, jak również prowadzi wykłady prozowane uzupełniając wiedzę i kwalifikacje studentów o doświadczenia wybitnych jednostek z różnych dziedzin pokrewnych. Badania są finansowane z dotacji na utrzymanie potencjału badawczego przyznawanej przez MNiSW, środków pozyskiwanych w ramach umów międzyinstytucjonalnych, projektów dotowanych przez NCN, projektów międzynarodowych finansowanych przez Unię Europejską.

Wszystkie ww. aktywności uzupełniają i rozwijają działalność nie tylko naukową ale i dydaktyczną, przyczyniając się do zrównoważonego rozwoju kadry i studentów. Projekty dotyczą m.in.

technologii i materiaoznawstwa dzieł sztuki, metodyki konserwacji, stanu i przyczyn zniszczeń zabytków, metodyki badań konserwatorskich, środków konserwatorskich, nowoczesnych metod badawczych. Łączna wysokość dotacji i subwencji na utrzymanie potencjału badawczego finansowanych przez MNiSW, na podstawową działalność statutową na lata 2014 -2020 wynosi **5 465 889,00 PLN**.

Szczegóły w załącznikach:

cz.III. zal. 2.f: - charakterystyka nauczycieli akademickich;

cz.I. Kr.4. zal.4.2. - wykaz 13 zadań badawczych finansowanych przez MNiSW;

cz.I. Kr.4. zal.4.3. - wysokość dotacji i subwencji na utrzymanie potencjału badawczego finansowanego przez MNiSW, na podstawową działalność statutową na lata 2014 -2020 – z podziałem na lata;

cz.I. Kr.4. zal.4.4. - wykaz 13 projektów finansowanych przez NCN, których kierownikami była kadra WKiRDS;

cz.I. Kr.4. zal.4.5. - wybrane projekty finansowane przez MKiDN;

cz.I. Kr.4. zal.4.6. - młoda kadra – stypendyści MKiDN;

cz.I. Kr.4. zal.4.7. - projekty naukowe, w których pracownicy WKiRDS są zatrudniani jako wykonawcy (wybrane);

cz.I. Kr.4. zal.4.8. - wybrane projekty artystyczne;

cz.I. Kr.4. zal.4.9. - wykaz wybranych warsztatów organizowanych przez WKiRDS.

Projekty Unii Europejskiej

Patrz kryt. 7.

We wszystkich typach projektów biorą udział studenci w ramach zajęć kursowych, realizacji prac magisterskich oraz dodatkowego zatrudnienia poszerzającego równocześnie ich zakres kształcenia.

W opisywanym okresie ukazało się **ponad 140** publikacji autorstwa naszej kadry (artykuły w czasopismach naukowych, rozdziały/artykuły w monografiach pokonferencyjnych, monografie naukowe (w liczbie **28 pozycji**).

cz.I. Kr.4. zal.4.10. – wykaz najważniejszych monografii, publikacji pokonferencyjnych i katalogów autorstwa kadry

Kadra uczestniczyła czynnie (referaty, postery) w kilkudziesięciu konferencjach naukowych, sympozjach, warsztatach, wystawach, plenerach, pokazach w kraju i na świecie

patrz – cz.III. zal.2.f. - charakterystyka dorobku pracowników

Jednostka zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego poprzez intensywną wymianę doświadczeń naukowych i artystycznych z uczelniami i instytucjami oraz jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą, co wpływa na systematyczne podnoszenie kwalifikacji pracowników. Jednakże powinien zostać poprawiony system motywacyjny (nagrody, odznaczenia). Uzyskiwane wyniki badań stanowią ważny materiał dydaktyczny wprowadzany w formie wykładów, prezentacji i zajęć praktycznych do programu studiów na poziomie seminariów, prac kursowych, magisterskich teoretycznych i praktycznych jak i doktorskich. Wykłady i inne typy zajęć teoretycznych prowadzone są w formie prezentacji multimedialnych on-line z wykorzystaniem Google Meet lub innych platform cyfrowych. Wykorzystywana jest aparatura i wyposażenie pracowni

sfinansowane z ww. badań. Nauczyciele akademicki uczestniczą w programie Erasmus, Gaude Polonia, stypendystów Polskiego Komitetu ds. UNESCO i w wielu międzynarodowych projektach (**patrz kryt. 7**). Prowadzone są specjalistyczne zajęcia w języku angielskim dla studentów zagranicznych i stypendystów (*Introduction to protection of cultural heritage*), poszczególne zajęcia, w których uczestniczą prowadzone są w języku angielskim. Studenci i młoda kadra uczestniczący w projektach konserwatorskich i konserwatorsko-archeologicznych (w ramach praktyk lub misji o charakterze fakultatywnym) mają możliwość zdobycia nowych doświadczeń pracy w terenie w nietypowych i trudnych warunkach. Pracując w ramach prac badawczych poznają realia pracy poza granicami kraju i nawiązują kontakty, które mogą im pomóc w karierze zawodowej po ukończeniu studiów, pracując zaś w ramach projektów krajowych rozwijają wszechstronne kompetencje, niezbędne w przyszłym życiu zawodowym. Swoje doświadczenia naukowe, artystyczne i konserwatorskie oraz restauratorskie prezentują na sympozjach i przedstawiają postery na konferencjach czy publikują w czasopiśmie ICAR). Efekty projektów badawczych i artystycznych przedstawione były również podczas konferencji studenckiej oraz wystaw, w formie rozdziałów monografii, katalogów i artykułów naukowych. Projekty doktorskie i habilitacyjne, własne badawcze i konserwatorskie finansowane z innych źródeł przedstawiono w dorobku pracowników.

Baza naukowo-badawcza

Ponieważ aparatura badawcza wykorzystywana jest również podczas zajęć dydaktycznych, została szerzej opisana w kryterium 5. Wydział poza tym sprzętem badawczym korzysta z bazy badawczej Międzyuczelnianego Instytutu Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki i Pogotowia Konserwatorskiego. W ramach projektów badawczych współpracuje również z innymi jednostkami badawczymi korzystając z ich bazy.

Kadra należy do najwyżej wykwalifikowanych specjalistów w danej dyscyplinie, potwierdzonych otrzymaniem ważnych nagród państwowych i międzynarodowych dla kadry, również członkostwem w istotnych dla ochrony dziedzictwa kulturowego radach/komisjach programowych/naukowych/edukacyjnych/komisjach, organizacji lub współorganizacji konferencji naukowych, co ma wpływ na poziom działalności naukowej i dydaktycznej Wydziału i dotyczy zarówno kadry, jak i studentów.

- **Rzeczoznawcy MKiDZ** zespołu rzeczoznawców Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w zakresie opieki nad zabytkami w opisywanym okresie lub później: prof. dr hab. K. Chmielewski, prof. dr hab. M. Ciechańska, dr hab. P. Jakubowski, prof. Uczelni, prof. dr hab. A. Koss, mgr. M. Kozarzewski, dr hab. J. Smaza, prof. Uczelni, dr hab. I. Zając, prof. Uczelni, dr hab. W. Procyk, prof. Uczelni

- **Członkostwo w istotnych dla ochrony dziedzictwa kulturowego radach/komisjach programowych/naukowych/edukacyjnych/komisjach (wybrane):**

patrz: cz.I. Kr.4. zal.4.11.

- **Organizacja konferencji naukowych na WKiRDS:**

patrz: cz.I. Kr.4. zal.4.12.

- **Członkostwo w organizacji istotnych konferencji naukowych (wybrane):**

patrz: cz.I. Kr.4. zal.4.13.

- **Najważniejsze nagrody:**

patrz: cz.I. Kr.4. zal.4.14.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Infrastruktura i wyposażenie pracowni

Program studiów i proces kształcenia są realizowane w strukturze katedr – podzielonych na pracownie i zakładu (Cz. III, załącznik 2.d.: Struktura WKiRDS i obsada kadry). Każda z pracowni jest wyposażona w sprzęty i aparaturę przystosowaną do danej specjalizacji, specyfiki prowadzonych zajęć. Sprzęt i aparatura wykorzystywana w realizacji programu studiów na WKiRDS są bardzo zróżnicowane jakościowo, od zabytkowych już urządzeń intrologatorskich, przez sprzęt użytkowany od wielu lat, po nowoczesną aparaturę zakupioną dzięki grantom badawczym uzyskanym przez pracowników naukowo-dydaktycznych. Każdy student, dyplomant i doktorant posiada swoje miejsce pracy w pracowniach specjalizujących – stół, szuflady i krzesło. Sale do zajęć praktycznych z konserwacji i technologii wyposażone są w profesjonalne stoły do dużych formatów obiektów zabytkowych, regulowane krzesła, prawidłowe, profesjonalne oświetlenie każdego stołu, odpowiednie narzędzia konserwatorskie oraz zamykane szafy i szafki na narzędzia.

Pracownie do zajęć w ramach konserwacji malarstwa sztalugowego i ściennego wyposażono w odpowiedni sprzęt umożliwiający bezpieczne prowadzenie prac konserwatorskich i restauratorskich (między innymi wyciągi odprowadzające szkodliwe opary, narzędzia i urządzenia przystosowane do pracy z drewnem, specjalistyczne stoły, stoły podświetlane, niskociśnieniowe, dublażowe, urządzenia do nebulizacji, mikroskopy, narzędzia konserwatorskie i malarskie, sztalugi itp.), sale do malarstwa ściennego wyposażono w lekkie stabilne rusztowania.

Pracownie do zajęć w ramach konserwacji książki, grafiki i skóry zabytkowej są wyposażone dodatkowo w dwie prasy hydrauliczne (jedną wielkoformatową), stół podświetlany, karibari wielkoformatowe, przyciski o zróżnicowanym ciężarze. Druga sala przeznaczona jest do zabiegów „mokrych”, wyposażona w wanny z instalacją wodną i odpływową, podświetlany stół podciśnieniowy, urządzenie do maszynowego uzupełniania ubytków masą papierową i komorę ssąco-nawilżającą.

Pracownie do zajęć w ramach konserwacji rzeźby przeznaczone do prac brudnych są wyposażone w miejsca i sprzęt do mycia obiektów wodą pod ciśnieniem, mycia parą, wykonywania ciężkich prac kamieniarskich: przecinania surowca, szlifowania, wiercenia, polerowania oraz wyposażone w specjalne kuwety o różnych rozmiarach ze stali nierdzewnej z punktami poboru wody. Pracownie wyposażone są w wózki, podnośniki hydrauliczne, destylarki, kruszarkę do kamienia, kompresor, zestaw elektronarzędzi do obróbki kamienia.

Pracownie do zajęć w ramach konserwacji tkaniny wyposażono w odpowiednie stanowiska zapewniające realizację prac konserwatorskich przy kobiercach, tapiseriach i różnych typach tkanin jedwabnych (m. in. stojaki, kubiki, narzędzia i materiały konserwatorskie, stoły podświetlane, lampy z lupą). W pracowni tzw. mokrej zorganizowano dwa stanowiska: pierwsze do bezpiecznego czyszczenia na mokro tkanin zabytkowych (wyposażone w kuwety z instalacją wodną i odpływową, specjalne ramy z napiętą siatką, pH-metr), drugie do farbowania materiałów tekstylnych (wyposażone w barwniki, wagę, termometry i szkło laboratoryjne, garnki). Ponadto w pracowniach funkcjonują stoły dublażowe, podświetlane i z wielkoformatowymi szklanymi blatami, stanowiska do dokumentacji makro i mikroskopowej tkanin.

Pracownie konserwatorskie są zabezpieczone pod kątem bezpieczeństwa obiektów zabytkowych (zabezpieczenie drzwi, okien, systemy alarmowe), wyposażone klimatyzatory, systemy wentylacji powietrza i światło o odpowiedniej temperaturze barwowej. W salach przeznaczonych do

wykładów znajdują się stanowiska komputerowe z odpowiednim oprogramowaniem oraz przenośne lub zamontowane na stałe projektory multimedialne i ekrany.

Salę pracowni ogólnoplastycznych mają odpowiednie oświetlenie, dostęp do bieżącej wody. Wyposażone są w sztalugi, rekwizyty do martwych natur i aranżacji sesji z modelem. Studenci posiadają osobiste szafki dla studentów do przetrzymywania narzędzi. W pracowniach znajdują się systemy stelaży i półek do przetrzymywania czasowego płócien i prac rysunkowych.

Zakład Badań Specjalistycznych i Technik Dokumentacyjnych prowadzi zajęcia i prace badawcze dla studentów wszystkich roczników i wszystkich specjalizacji. Funkcjonują w nim dwa laboratoria chemiczne, laboratorium, ciemnia oraz atelier fotograficzne oraz pracownia petrograficzno-geologiczna. Laboratoria i pracownie są wyposażone w specjalistyczny sprzęt pomocny w prowadzeniu zajęć dydaktycznych oraz prac badawczych. Jedno z nich przystosowane jest całkowicie do pracy ze studentami w ramach ich zajęć kursowych i dyplomowych oraz stanowi jednocześnie salę wykładową. Wyposażone jest w szereg stanowisk mikroskopowych do indywidualnej pracy studenta. W drugim znajduje się nowoczesna aparatura naukowo-badawcza wykorzystywana zarówno przez studentów jak i pracowników naukowo-dydaktycznych. Pracownia petrograficzno-geologiczna ma bogaty zbiór skał i minerałów wykorzystywanych do prowadzenia zajęć dla studentów konserwacji malarstwa i rzeźby oraz również stanowi małą salę wykładową. Zakład ma pracownię wyposażoną w stanowiska do analizy jakościowej i ilościowej jonów soli. Wszystkie laboratoria zaopatrzone są w specjalistyczne szkło laboratoryjne, odczynniki chemiczne oraz wzorce pigmentów, włókien pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz próbek drewna pochodzącego z terenu Polski i świata. Laboratorium, ciemnia oraz atelier fotograficzne ma zarówno nowoczesny jak i tradycyjny sprzęt wykorzystywany do dokumentacji fotograficznej obiektów w ramach zajęć kursowych i dyplomowych.

Szczegółowy wykaz aparatury wykorzystywanej w procesie kształcenia na WKiRDS zamieszczono w załączniku Cz.I., Kr. 5., zał.5.1.

Zasoby biblioteczne

Studenci oraz pracownicy dydaktyczni WKiRDS mają do dyspozycji zasoby Biblioteki Wydziałowej oraz Biblioteki Głównej ASP.

Zbiory **Biblioteki Głównej ASP** mają unikalny charakter, ze względu na swoją zasobność oraz okres gromadzenia od XIX wieku. Księgozbiór obejmuje wydawnictwa krajowe i zagraniczne dotyczące sztuk pięknych, konserwacji dzieł sztuki, wzornictwa przemysłowego, scenografii, rzemiosła artystycznego oraz dziedzin pokrewnych: fotografii, filmu, teatru, telewizji, opery i baletu, tańca itp. Selektywnie – kultury, filozofii, religioznawstwa, etnografii itp. Warsztat informacyjno-bibliograficzny biblioteki to: katalog alfabetyczny, katalog działowy i komputerowy system informacyjno-wyszukiwawczy *SOWA*. Dla studentów i pracowników możliwy jest również dostęp do bazy książek i czasopism *IBUK LIBRA*.

Narzędziem wyszukiwawczym jest utworzony tezaurus – słownik pojęć z dziedziny sztuki, powiązanych relacjami hierarchicznymi.

Biblioteka Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki ma księgozbiór obejmujący 2710 polskich i importowanych książek głównie dotyczących konserwacji i ochrony dzieł sztuki, a także podstawową literaturę z teorii i historii sztuki, nauk pomocniczych historii, materiałoznawstwa, chemii, dendrologii itd. Pozycje wykazane jako literatura podstawowa w kartach przedmiotów znajduje się w księgozbiorze biblioteki. Wśród publikacji znajduje się wiele unikatowych tytułów dostępnych tylko w bibliotece Wydziału (m.in. materiały z międzynarodowych sesji naukowych, projektów konserwatorskich, itp.). Zbiór czasopism obejmuje 68 tytułów. Obecnie Biblioteka prenumeruje 6

fachowych czasopism z dziedziny konserwacji i ochrony zabytków, w tym również 2 prenumeraty online. Zapewnia to ciągłość w zdobywaniu najnowszej wiedzy. Prenumeraty czasopism w formie online bardzo dobrze sprawdziły się w niepewnym czasie pandemii Covid-19.

Odrębny zbiór 1212 pozycji to prace magisterskie, doktorskie i habilitacyjne. Prace magisterskie składają się z dwóch części. Pierwsza część to dokumentacja prac konserwatorskich – opisowa i fotograficzna, natomiast druga część jest pracą teoretyczną. Prace te udostępniane są tylko do celów naukowych.

Biblioteka WKIRDS jest w trakcie tworzenia internetowego katalogu księgozbioru w systemie bibliotecznym SOWA. Wdrożony zostanie system wypożyczeń woluminów taki sam, jaki istnieje w Bibliotece Głównej ASP. Do tego celu zakupiony został laserowy czytnik kodów kreskowych. W celu sprostania potrzebom studentów oraz pracowników dydaktycznych, biblioteka została unowocześniona w sferze multimediiów. Został zakupiony monitor dotykowy IIYAMA 65” do tworzenia prezentacji oraz komputer – stacja graficzna wyposażony w pakiet Adobe® (Illustrator, InDesign, Lightroom, Photoshop, Premiere).

Wraz z postępowaniem nauki, w dziedzinie Konserwacji Dzieł Sztuki zwiększa się ilość nowo wydanych woluminów. Zapotrzebowanie Biblioteki rośnie. Niestety zakup bardzo istotnych książek dla użytkowników Biblioteki WKIRDS jest niekiedy niemożliwy ze względu na brak możliwości spełnienia warunków płatniczych – sprzedawca wymaga płatności kartą kredytową lub płatniczą, bądź przez system PayPal. Dotyczy to przede wszystkim sprzedawców zagranicznych.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Profil kształcenia i interdyscyplinarny charakter studiów na WKiRDS zakłada współpracę Jednostki z muzeami, instytucjami kultury, kościołami, galeriami, innymi jednostkami naukowymi, sieciami i platformami naukowymi. Instytucje, z którymi współpracuje WKiRDS oraz zatrudniona na nim kadra wymieniono z kryterium 1., 4. i 7. (m.in. ENCoRE, CHARIZMA-MOLAB, Instytut Polnika, Biblioteka Polska w Paryżu, INCCA, NACCA program UE Marii Curie-Skłodowskiej, Restoring Ancient Stabiae, Soprintenza Speciale per i Beni Archeologici di Pompei, Ercolano e Stabia, Institute Francais du Proche-Orient, Muzea Narodowe w Polsce [w Warszawie, Poznaniu, Przemyślu, Wrocławiu], Muzeum Pałacu Króla Jana III Sobieskiego w Wilanowie, Muzeum Łazienki Królewskiej, Muzeum Wojska Polskiego, Muzeum Historyczne Miasta Warszawy, Muzeum Historii Polski, muzea diecezjalne i archidiecezjalne, Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego i Poznańskiego, Biblioteka Narodowa, Archiwa Państwowe, Wydział Archeologii UW, Wydział Chemii UW, Wydział Inżynierii Materiałowej Politechniki Warszawskiej, Instytut Optoelektroniki WAT). Wielokierunkowa współpraca Wydziału bezpośrednio wpływa na podnoszenie kompetencji i kwalifikacji kadry naukowo-dydaktycznej, która przy współpracy z wyżej wymienionymi jednostkami realizuje projekty badawczo-naukowe, konserwatorskie, dokumentacyjne. Niejednokrotnie do działań tych są włączani również studenci, co rozwija ich przygotowanie do samodzielnej pracy jako konserwatorów-restauratorów dzieł sztuki.

Jednostki, z którymi współpracuje WKiRDS mają też pośredni wpływ na rozwój kierunku i doskonalenie procesu kształcenia. Bardzo często na Wydział trafiają obiekty zabytkowe uważane za destrukty, albo wykonane w bardzo nietypowych technikach lub z nietypowych materiałów. Prowokuje to rozwój metod badawczych, myślenia konserwatorskiego, opracowywanie nowych rozwiązań konserwatorsko-restauratorskich, prewencyjnych, dokumentacyjnych czy aranżacyjnych. Nowe

osiągnięcia są automatycznie wykorzystywane w procesie kształcenia, wzbogacają treści wykładów i zajęć praktycznych.

Drugim istotnym efektem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym na doskonalenie programu studiów jest współpraca z firmami konserwatorskimi działającymi na rynku w Polsce i za granicą (m. in. Monument Servis, Gorek Restauro, Makkon Konserwacja Tkanin). W większości są one prowadzone przez absolwentów WKiRDS i są jednocześnie miejscem zatrudnienia dla absolwentów Wydziału. Podobnie sytuacja prezentuje się na polu współpracy Jednostki z Międzyuczelnianym Instytutem Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki. Zapewnia to możliwość oceny jakości kształcenia na podstawie śledzenia losów absolwentów ich przygotowania do aktywności na rynku pracy oraz ich konkurencyjności. Doświadczenia te wykazały konieczność wprowadzenia dla studentów WKiRDS do programu studiów przedmiotu Prawne i finansowe aspekty przygotowania projektu konserwatorskiego, w ramach którego przekazywana jest bardzo istotna wiedza znajdująca praktyczne zastosowanie przy opracowywaniu kosztorysów prac konserwatorskich, przygotowywaniu procedur ofertowych i przetargowych. Współpraca z muzeami i galeriami wykazała również konieczność przygotowania studentów do pracy w strukturach tych instytucji. Dlatego został utworzony przedmiot Teoria konserwacji, prowadzony w dużej mierze przez osoby zewnętrzne w ramach godzin zleconych, zatrudnionych na stanowiskach głównych konserwatorów np. w Muzeum Narodowym w Warszawie, Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie lub w Muzeum Łazienki Królewskiej. Aktualnie są prowadzone rozmowy o współpracy z Wydziałem Zarządzania Kulturą Wizualną ASP w Warszawie by stworzyć zajęcia wspólne dla studentów obu Wydziałów na temat opieki kuratorskiej i konserwatorskiej zbiorów w instytucjach muzealnych, galeriach czy innych placówkach kulturalnych. Konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi wykazują konieczność uzupełnienia kształcenia studentów WKiRDS na tym polu.

Wpływ otoczenia społeczno-gospodarczego na doskonalenie programu studiów WKiRDS można zaobserwować również na polu współpracy z innymi jednostkami naukowymi, jak np. Instytut Archeologii UW, Muzeum Etnograficzne w Warszawie, Filmoteka Narodowa, Narodowa Galeria Sztuki Zachęta i inne muzea sztuki współczesnej i nowoczesnej. Wieloletnie doświadczenia unaocznily władzom Wydziału jak konieczne jest zinterdyscyplinowanie procesu kształcenia i jednocześnie stworzenie możliwości ścisłego wyspecjalizowania w obrębie określonej grupy obiektów zabytkowych, np. o specyficznej technologii i technice wykonania lub pochodzeniu. Było to bezpośrednim impulsem do stworzenia nowych pracowni (Międzykatedralnej Pracowni Konserwacji i Restauracji Zabytków Archeologicznych i Etnograficznych, Międzykatedralnej Pracowni „NOVUM” Ochrony i Konserwacji Sztuki Nowoczesnej i Współczesnej, Pracowni Konserwacji i Restauracji Fotografii i Sztuki Dekoracyjnej) oraz do wprowadzenia na piątym roku studiów dodatkowego przedmiotu konserwatorskiego, w ramach którego student musi wybrać jedną z wyżej wymienionych pracowni, przy czym plan zajęć ułożono tak, że zajęcia nie pokrywają się i student ma możliwość uczestniczenia w zajęciach prowadzonych nawet przez wszystkie trzy pracownie. Ponadto od kilku lat wprowadzono możliwość realizacji aneksu konserwatorskiego do pracy magisterskiej, który studenci wykonują właśnie w tych pracowniach przy nietypowych obiektach poszerzając swoje umiejętności (np. zabytkach etnograficznych czy archeologicznych lub obiektach sztuki współczesnej). Zwiększa to konkurencyjność absolwentów WKiRDS na rynku pracy, podnosi kwalifikacje w procesach rekrutacji do muzeów i instytucji kultury.

Formy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są stale rozwijane przez WKiRDS. Wydział poszukuje ciekawych miejsc do organizowania praktyk zawodowych dla studentów, kadra naukowo-dydaktyczna włącza się w nowe projekty naukowe, badawcze i konserwatorskie. Przykładem

może być nowo nawiązana współpraca z Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej UW, w ramach której studenci są włączani w działania konserwatorskie w Starej Dongoli w Sudanie (w ramach prac magisterskich).

Współpraca WKiRDS z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma też wpływ na losy absolwentów. Wielu z nich, z polecenia kadry WKiRDS, znajduje zatrudnienie np. na stanowiskach archeologicznych prowadzonych przez Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej, zatrudnienie w projektach konserwatorskich realizowanych przez Międzyuczelniany Instytut Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki, placówkach muzealnych, galeriach czy firmach konserwatorskich.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Prowadzona przez Wydział współpraca zagraniczna dotyczy udziału w projektach, pracach badawczo-naukowych oraz badawczo-konserwatorskich i w organach międzynarodowych organizacji konserwatorskich. Realizuje się program wymiany doświadczeń z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą oraz intensywną aktywność zagraniczną zatrudnionych w Jednostce osób. Biorą oni czynny udział w międzynarodowych konferencjach, sympozjach, warsztatach, rezydencjach (referaty, odczyty, visiting professors, wykłady, pokazy) w kraju i na świecie. Wyjazdy te sprzyjają współpracy w zakresie realizacji projektów artystyczno-badawczych, wymianie informacji i doświadczeń w zakresie szeroko pojętej konserwacji i restauracji dzieł sztuki oraz wytyczaniu kierunków działań związanych z ochroną dziedzictwa narodowego. Przykładem może być udział w programach międzynarodowych finansowanych przez Unię Europejską (patrz poniżej). Umiędzynarodowieniu procesu kształcenia sprzyja też stała obecność kadry w najważniejszych organizacjach międzynarodowych dotyczących dziedzictwa kultury i jego ochrony poprzez spotkania/prace programowe/cykliczne sympozja (ICOM GENERAL– Rio de Janeiro 2013, 1 os., Mediolan 2016, 1 os.; ICOM-CC – Melbourne 2014, 2 os.; ENCoRE – kolejne – 1 os., CIMAM – Tokio 2015, 2 os., Singapur 2017, 2 os. i inne). Zdobywane w trakcie realizacji poszczególnych projektów doświadczenie pracowników i studentów wykorzystywane jest w procesie dydaktycznym, poszerza zakres wiedzy specjalistycznej i metod badawczych oraz konserwatorskich, przyczynia się do wypracowywania nowych standardów w konserwacji dzieł sztuki. Istotna jest ciągłość współpracy międzynarodowej w postaci uczestnictwa w radach międzynarodowych organizacji, ratowaniu poloników na wschodzie, misjach archeologicznych (prace i projekty konserwatorsko-badawcze, misje, praktyki w Peru, Włoszech, Francji, Libanie, Egipcie, Sudanie, Gruzji, Turcji, Rumunii, Bułgarii, na Cyprze, Ukrainie, Białorusi, Litwie).

Wartościowa dla rozwoju naukowo-artystycznego kadry jest też stała współpraca z Międzyuczelnianym Instytutem Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki oraz Pogotowiem Konserwatorskim w zakresie badań i konserwacji zabytków z wykorzystaniem najnowocześniejszych instrumentów badawczych, zaangażowaniem kadry, studentów oraz absolwentów. MIK współpracuje w ramach realizowanych projektów z uczelniami w kraju (WAT w Warszawie) i za granicą. Opracowywane są nowe metody konserwatorskie i restauratorskie (m.in. MIK zaproszony został w kooperacji francusko-amerykańsko-polskiej do przeprowadzenia prób czyszczenia elewacji w Katedrze Notre Dame w Paryżu, 2020r.).

Projekty międzynarodowe realizowane przez kadrę naukowo-dydaktyczną:

- 2010-2014: *The Joint Programming Initiative on Cultural Heritage and Global Change* (JPI CH) W latach 2010-2020 wspólna Inicjatywa Programowa w Dziedzictwie Kultury i Globalnych Zmianach- zespół ekspertów kierujący polityką europejską na tym polu powołany z inicjatywy Rady Europy, prof. I. Szmelter z WKiRDS/ASP w Warszawie została wybrana członkinią Zarządu i Steering Committee, to przedstawicielka Polski z ramienia MNiSW, ekspertka ds. Projektów Cultural Heritage UE; Po 2014r. stałe konsultacje;
 - 2013-2015: prof. I. Szmelter z WKiRDS w ramach JPI-CH realizowała grant w zespole kierowanym przez Politechnikę Lubelską, była ekspertką i autorką opracowań naukowych pilotażowego projektu naukowego „SMART-VALUE” JPI-CH, (akronim SCIENTIFIC MODERN ANALYSIS OF RESEARCH TOPIC); VALUES AND VALUATION AS KEY FACTORS IN PROTECTION, CONSERVATION AND CONTEMPORARY USE OF HERITAGE – A COLLABORATIVE RESEARCH OF EUROPEAN CULTURAL HERITAGE; (Poland, Netherlands, Lithuania, Denmark, Italy, Slovenia), http://jpi-ch.eu/wp-content/uploads/2156_JPI-Cultural-Heritage.pdf;
 - Program UE Marie Skłodowska-Curie Innovative Training Networks (ITN-ETN) Horyzont 2020 UE, *New Approaches in the Conservation of Contemporary Art* (NACCA), 642892, MSCA-ITN-2014-ETN 2015-2019, kier. prof. R. van der Vall, partner z WKiRDS; prof. I. Szmelter ekspertka, promotorka w europejskiej szkole doktorskiej im. Marii Curie Skłodowskiej liczącym 15 doktorantów, dr Joanna Kiliszek, **961 925,00 PLN** (194 281,20 Euro);
 - 2019–2023: CHANGE – Cultural Heritage Analysis for New GGenerations, Grant Komisji Unii Europejskiej w programie Horyzont 2020 – projekt im. Maria Skłodowska-Curie dotyczący wykorzystania najnowszych technik obrazowania w konserwacji zabytków. Realizacja 15 międzynarodowych doktoratów. Prof. J. Martusewicz - członek Rady Naukowej, reprezentant Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie;
 - 2018-2020: CAPUS (Konserwacja Sztuki w Przestrzeni Publicznej) w ramach projektu centralnego ERASMUS +, Akcja 2, typ projektu: sojusz na rzecz wiedzy. Koordynatorem całości jest Università degli Studi di Torino, WKiRDS jest partnerem 1 stycznia r. Program dotyczy ochrony sztuki w przestrzeni publicznej. Głównym jego celem jest opracowanie innowacyjnego modułu edukacyjnego w tej dziedzinie konserwacji sztuki współczesnej, który będzie wdrażany na uczelniach wyższych. Pieniądze przydzielone stronie polskiej to **547 000 PLN**;
 - Koordynacja Międzynarodowej Sieci Naukowo-Konserwatorskiej w Europie Centralnej i Wschodniej, International Network of Conservation of Contemporary Art (INCCA) sieci internetowej INCCA, od X.2010; www.incca.org-cee, prof. I. Szmelter, dr hab. M. Jadzińska prof. Uczelni;
 - 2007, 2008, 2009, 2011, 2016 K. Górecka, kier. praktyk studenckich z zakresu: konserwacji i restauracji malarstwa ściennego na terenie klasztoru Sucevița, cerkiew pw. Przemienienia Pańskiego, malowidła z k. XVI w. prace prowadzone przez prof. Oliviu Boldurę z Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki Uniwersytetu im. Nicolae Grigorescu w Bukareszcie Prace finansowane przez UNESCO i Ministerstwo Kultury Rumuńskiej.
- oraz międzynarodowy projekt badawczy realizowany przez MIK przy współpracy z WKiRDS:
- Projekt Unii Europejskiej INNOVA CUBA – partnerzy: MIK, Warszawa-Kraków, Polska, ARCiCultureSolidari, University Florence UNIFI, Assorestauro–Italian Association of Monuments Conservation Companies, AITR-Italian Association Responsible Tourism, Arci Comitato Regionale Toscano. International and inter-sectoral invention to safeguard the country’s cultural heritage. Strona polska – prof. Andrzej Koss (MIK), dr inż. Roman Ostrowski (WAT), dr. hab. Monika Jadzińska (WKiRDS), Radosław Tusznió (MIK).

Stopień przygotowania studentów do uczenia się w językach obcych i sposoby weryfikacji osiągniętych kompetencji szerzej omówiono w kryterium 3. Zawarto tam również zasięg mobilności studentów: patrz kryt. 8. Poniżej w tabeli przedstawiono skalę i zasięg mobilności i wymiany międzynarodowej studentów i kadry. Udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku przedstawia się następująco: patrz tabela poniżej.

Informacja o udziale studentów i nauczycieli akademickich w programach międzynarodowych oraz o wymianie realizowanej z zagranicznymi ośrodkami akademickimi.													
Rok	Rodzaj programu międzynarodowego		Liczba uczestniczących w wymianie										
			Studentów				Nauczycieli akademickich						
			W	P	W	P							
2013 /14	Program Erasmus+		2	3									
2014 /15	Program Erasmus+		0	2	2								
2015 /16	Program Erasmus+		2+5 praktyk		4	1	1						
2016 /17	Program Erasmus+		2+5 praktyk		6								
2017 /18	Program Erasmus+		1+3 praktyki		5								
2018 /19	Program Erasmus+		2+3 praktyki		6								
2019 /20	Program Erasmus+		5		3		1						
2018 /19	Capus						4						
2019 /20	Capus		4				4						
Nazwa kraju	Liczba nauczycieli akademickich												
	prowadzących zajęcia za granicą						z zagranicy prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku						
	2013 /14	2014 /15	2015 /16	2016 /17	2017 /18	2019 /20	2013 /14	2014 /15	2015 /16	2016 /17	2017 /18	2018 /19	2019 /20
Austria	1							1					
Portugalia		1											
Włochy	1					2						1	
Węgry													1
Chorwacja												3	
Niemcy						2							

Informacje na temat współpracy międzynarodowej, z uwzględnieniem wpływu jej czynników na proces dydaktyczny, w tym formułowanie i realizację programów kształcenia i jego efektów.			
Rok	Rodzaj współpracy	Nazwa instytucji partnerskiej	Liczba osób uczestniczących w realizacji P: pracownicy S: studenci
2013-2020	Europejska sieć uczelni kształcących konserwatorów dzieł sztuki.	European Network for Conservation-Restoration Education ENCORE.	P:1
2013-2020	Prace w sieci internetowej INCCA- International Network for Conservation of Contemporary Art.	International Network for Conservation of Contemporary Art.	P:2
2013-2020	Międzynarodowa sieć INCCA-CEE: kierowanie powstałą w 2009 roku siecią naukową grupy International Network for Conservation of Contemporary Art – dla Centralnej i Wschodniej Europy.	INCCA - Central Eastern Europe.	P:2
2013-2020	Członkowie Międzynarodowej Rady Muzeów ICOM - grupy robocze teorii i edukacji konserwatorskiej oraz materiałów i sztuki nowoczesnej.	ICOM International Council of Museums.	P:2
2011-2014	Członek zarządu ERC.	European Research Centre for Book and Paper Conservation-Restoration.	P:1
2013	Prace badawcze i konserwatorskie przy zabytkowych mozaikach w Narodowym Rezerwacie Archeologicznym Chersones Taurydzki – Sewastopol, Ukraina, w ramach Polsko- Ukraińskiej Interdyscyplinarnej Misji Archeologicznej UAM.	Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Narodowe Muzeum Archeologiczne Chersones Taurydzki, Krym, Ukraina.	P:1
2017-2018	Badania konserwatorskie XVII-wiecznej dekoracji ceramicznej wykonanej z płytek azulejos głównego wirydarza klasztoru Santo Domingo w Limie (1604-1620), pow. 570 m2., Peru.	Centro de Estudios Andinos de la Universidad de Varsovia en el Cusco (Centrum Studiów Andyjskich Uniwersytetu Warszawskiego w Cusco); Museo del Convento de Santo Domingo, Cercado de Lima, Peru.	P:2, S:2
2013-2020	Prace badawcze i konserwatorskie w obiektach zabytkowych na Ukrainie.	Akademia Sztuk Pięknych we Lwowie, Narodowy Uniwersytet „Lwowska Politechnika”, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP.	P: 2-3; S: 12-15 Prowadzenie corocznych fakultatywnych praktyk studenckich
2016-2020	Prace badawcze i konserwatorskie w obiektach zabytkowych we Francji: Paryż, Montmorency, Montresore, Dourges, Oignes Paryż.	zarząd cmentarza; Montmorency, Montresore – Urząd Miasta, Konserwator Miejski, Dourges, Oignes – Urząd Miasta, Konserwator Regionalny.	P: 1-2; S: 4
2017-2020	Prace badawcze i konserwatorskie projektu „Dziedzictwo kulturowe Tatarów: Polska, Litwa, Białoruś”.	Litwa – władze administracyjne i konserwatorskie Okręgu Wileńskiego, Białoruś – władze administracyjne i archeologiczne Republiki Białorusi.	P: 2

2013-2017	Prace badawcze i konserwatorskie przy malowidłach ściennych na terenie klasztoru Sucevița w Rumunii.	Wydział Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki Uniwersytetu im. Nicolae Grigorescu w Bukareszcie, Ministerstwo Kultury Rumuńskiej.	P: 1; S: średnio 3-4 Prowadzenie corocznych fakultatywnych praktyk studenckich
2013-2014	Projekt badawczy „Tureckie wątki – tkaniny z Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.	Muzeum Przemysłu Tekstylnego MERINOS w Bursie, Turcja.	P:3, S:4
2013-2020	Współpraca badawcza i konserwatorska przy ratowaniu średniowiecznych malowideł ściennych w kościołach Libanu (kościół: Saydet al Kharayeb w Kfar Helda, Św. Fokasa w Amioun, Sayyidat ar-Rich w Enfe, Deir es-Salib w dolinie Kadisha, Św. Barbary w Barghoun, Św. Szymona w Sakiat al-Khayt, es Sayyidat w Kousba).	Associacion pour la Restauration et l’Etude des Fresques Medievales du Liban des Fresques Mèdievales du Liban oraz Directorate General of Antiquities w Bejrucie, Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej UW.	Średnio w roku: P:2-3, S:5 Prowadzenie corocznych fakultatywnych praktyk studenckich
2014-2019	prace badawcze i konserwatorskie przy późno-antycznych mozaikach posadzkowych z kolekcji Muzeum Pałacu w Beit ed Dine, Liban.	Directorate General of Antiquities w Bejrucie, Beiteddine Art Festival.	P:1
2014-2015, 2017	Program konserwacji zabytkowych nagrobków, Cmentarz na Rossie w Wilnie, Litwa.	Spółeczny Komitet Opieki Nad Starą Rossą w Wilnie, Samorząd Miasta Wilno, MKiDN.	P:1, S:1
2015-2020	Współpraca badawcza i konserwatorska przy ratowaniu rzymskich malowideł ściennych w Stabiae, k. Pompei, zniszczonych na skutek wybuchu Wezuwiusza (Willia Arianna) (pomieszczenia: cubiculum 44 i 45, ambiente 7, 11, 37).	Fundacja Restoring Ancient Stabiae Foundation, Soprintendenza Speciale per i Beni Archeologici di Pompei, Ercolano e Stabia, MKiDN.	Średnio w roku P:2, S:5 Prowadzenie corocznych fakultatywnych praktyk studenckich
2016-2019	Program badań i konserwacji reliktyw architektury i artefaktów z wykopalisk w ramach Bułgarsko - Polskiej Międzynarodowej Interdyscyplinarnej Ekspedycji Archeologicznej UAM w Novae – Bułgaria.	Międzyuczelniany Instytut Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki, Narodowy Instytut Archeologii z Muzeum Bułgarskiej Akademii Nauk, Regionalne Muzeum Historyczne w Velikie Tyrnowo.	P:1+1 (2019)
2017-2020	Prace konserwatorsko-badawcze nad późnoantycznymi malowidłami ściennymi znalezionymi na stanowisku archeologicznym Jiyeh (Liban).	Wydział (dawny Instytut) Archeologii UW; Directorate General of Antiquities (jednostka libańskiego Ministerstwa Kultury).	P:1
2019-2020	Prace konserwatorsko-badawcze nad późnoantycznymi malowidłami ściennymi znalezionymi na stanowisku archeologicznym Marea koło Aleksandrii (Egipt).	Wydział (dawny Instytut) Archeologii UW; Supreme Council of Antiquities (jednostka egipskiego Ministerstwa Kultury).	P:1
2016-2018	Program badań i konserwacji reliktyw antycznego miasta w Marina el-Alamein, Egipt.	Międzyuczelniany Instytut Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki, Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej Uniwersytetu Warszawskiego,	P:1+1 (2017,2018)

		Politechnika Wroclawska, Najwyższa Rada Starożytności, Ministerstwo Turystyki i Starożytności Egiptu.	
2016-2020	Prace badawcze i konserwatorskie na stanowisku archeologicznym w Nea Paphos, Cypr.	Paphos Agora Project, Zakład Archeologii Klasycznej UJ.	P:2, S:1-2
2017	Badania malowideł ściennych Henryka Hryniewskiego w Bibliotece Parlamentu Gruzji w Tbilisi.	Na zlecenie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.	P:2, S:5
2018-2020	Prace konserwatorsko-archeologiczne przy malowidłach ściennych z XIII/XIV w., Stara Dongola, Sudan.	Centrum Archeologii Śródziemnomorskiej UW.	P: 2 S: 3
2019	Badania i konserwacja i reliktyw architektury w Marani Nekresi – Gruzja, w ramach prac Międzynarodowej Interdyscyplinarnej Ekspedycji Archeologicznej UAM.	Międzyuczelniany Instytut Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu, Muzeum Narodowe Gruzji w Tbilisi, Muzeum.	P:1

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Dostosowanie systemu wsparcia

Studenci osiągający wyróżniające się wyniki w nauce lub wykazujący się szczególnymi uzdolnieniami mogą ubiegać się o przyznanie Indywidualnego Programu Studiów na zasadach ustalonych przez Radę Programową. W przypadku studenta, który znalazł się w trudnej sytuacji uniemożliwiającej mu studiowanie, zgodnie z przyjętymi wymogami, może mu zostać przyznany Indywidualny Plan Zajęć za zgodą prodziekana. Warunki przyznania IPS i IPZ określa §19 i 20 Regulaminu Studiów (Kr.3., zał.3.1.). W przypadku zdarzeń losowych studentowi przysługuje prawo do krótkoterminowego, semestralnego i rocznego urlopu okolicznościowego lub zdrowotnego. W uzasadnionych przypadkach w trakcie urlopu student może za zgodą prodziekana brać udział w zajęciach i przystępować do zaliczeń i egzaminów z przedmiotów, których łączna suma pkt. ECTS nie przekracza połowy przewidzianej na dany semestr.

W ramach wsparcia naukowego i dydaktycznego studentów pracownicy Wydziału przekazują wiedzę i umiejętności nabyte przez wykonywanie swojego zawodu, dostępni są w godzinach zajęć, a po wcześniejszym umówieniu możliwe są konsultacje poza siatką godzinową. Studenci według indywidualnych potrzeb po uzgodnieniu z prowadzącymi mogą korzystać z infrastruktury Wydziału również poza regularnymi zajęciami od poniedziałku do piątku (na życzenie również w soboty) w godzinach 7:00-20:00.

Budynek Wydziału jest wystarczająco przystosowany dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich. W trakcie ostatniej przebudowy i modernizacji budynku zainstalowana została winda oraz rampy przy schodach. ASP w Warszawie powołało również pełnomocnika do spraw osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia nie wprowadza żadnych ulg lub zwolnień z egzaminów dla osób niepełnosprawnych. Student niepełnosprawny może jednak wystąpić z wnioskiem o sfinansowanie tłumacza języka migowego, pomocy w przemieszczeniu się, przewodnika lub asystenta. Kontakt i konsultacje takiego studenta może odbywać się drogą elektroniczną, a forma zaliczeń i egzaminów oraz czas ich trwania powinna być dostosowana do indywidualnych możliwości i potrzeb studenta. Z

uwagi jednak na specyfikę kierunku studiów oraz zawodu konserwatora – restauratora dzieł sztuki, możliwość prowadzenia zajęć dla osób niepełnosprawnych jest ograniczona.

Wydział organizuje dla studentów szkolenie ze specjalistycznego języka angielskiego. Akademickie Biuro Karier zajmuje się również organizacją warsztatów z zakresu problematyki przedsiębiorczości wśród studentów i absolwentów.

Koła Naukowe

Studenci mogą poszerzać wiedzę i swe zainteresowania także dzięki działającym na wydziale kołom naukowym. Obecnie na Wydziale działa 8 kół naukowych:

- Koło Miłośników Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki
- Koło Teatralne
- Koło Rysunku
- Koło Rzemiosła i Ochrony Niematerialnego Dziedzictwa Kultury
- Koło Przyjaciół Zabytkowej Fotografii
- Koło ICAR
- Koło Warszawska Konserwa
- Koło Miłośników Ikon

<https://wkirds.asp.waw.pl/kola-naukowe-2/>

Koła naukowe zajmują się różnorodnymi zagadnieniami, od rozwijania wiedzy poprzez organizowanie wyjazdów, warsztatów, konferencji, poznawanie nowych programów, plenerów malarskich i fotograficznych po organizację wystaw i prezentacji. Pozwala to na swobodny wybór treści i rozwój zainteresowań studentów. Koło naukowe biorą udział w konkursie Studenckiego Ruchu Naukowego na najlepsze koło naukowe „Struna”. W 2016 roku Studenckie Koło Naukowe Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki z ASP w Warszawie otrzymało wyróżnienie w kategorii Konferencja Roku 2016 za „IIC Student & Emerging Conservator Conference: From Student to Conservation Professional: Making the Transition”. W kategorii Projekt Roku 2015 wyróżnienie otrzymało Koło Rzemiosła i Ochrony Niematerialnego Dziedzictwa Kultury - za projekt Tajemnice Odrzechowej. Ten sam projekt otrzymał 3 nagrodę w ogólnopolskim konkursie Generalnego Konserwatora Zabytków na projekt edukacyjny w 2016 roku.

Formy wsparcia studentów

Wydział Konserwacji jest otwarty na obecność studentów innych uczelni, realizowaną w ramach programu Erasmus+ oraz MOST. Studenci są informowani o możliwościach, jakie dają programy przez Biuro ERASMUS+ działające na ASP w Warszawie. W celu zakwalifikowania się do wymiany student i jego postępy w nauce oraz znajomość języka obcego są oceniani przez Komisję Kwalifikacyjną. Od roku 2014 do 2020 skorzystało z wymiany ERASMUS 12 studentów, 16 studentów wyjechało na praktyki zagraniczne. Z oferty WKIRDS skorzystało 26 studentów z zagranicy (patrz tabele). Mobilność naszych studentów na niższych latach utrudniona jest często przez różnice programowe pomiędzy uczelniami i w większości przypadków ogranicza się do czwartego i piątego roku studiów. Obecnie z powodów epidemiologicznych mobilność student została bardzo ograniczona.

Wyjazdy Studentów WKiRDS ASP w Warszawie w ramach ERASMUS+

Uczelnia partnerska	semestr	Ilość studentów
Rok akademicki 2014/15		
-	-	-
Rok akademicki 2015/16		
Budapest Magyar Képzőművészeti Egyetem	zimowy	1
Macerata Accademia di Belle Arti di Macerata	letni	1
Rok akademicki 2016/17		
Budapest Magyar Képzőművészeti Egyetem	zimowy	1
Milan Accademia di Belle Arti di Brera	zimowy	1
Rok akademicki 2017/18		
Budapest Magyar Képzőművészeti Egyetem	zimowy	1
Rok akademicki 2018/19		
Univ. of Fine Arts Budapest	zimowy	1
Accademia di Belle Arti di Macerata	letni	1
Rok akademicki 2019/20		
Accademia di Belle Arti di Macerata	zimowy	1
Accademia Albertina delle Belle Arti	zimowy	1
Unviersidade Catolica Portuguesa	zimowy i letni	1
Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen	zimowy	1
Universidad Complutense de Madrid	zimowy i letni	1

Przyjazdy studentów zagranicznych na WKiRDS w ramach ERASMUS+

semestr	Uczelnia macierzysta	Kraj	Ilość studentów
Rok akademicki 2014/15			
zimowy	Academy of Fine Arts and Design Bratislava	Słowacja	1
letni	Academy of Fine Arts and Design Bratislava	Słowacja	1
Rok akademicki 2015/16			
zimowy	HAWK Hochschule Hildesheim/Holzminden/Goettingen	Niemcy	1
zimowy	Facultad de Bellas Artes - Universidad de Granada	Hiszpania	1
zimowy	Mimar Sinan Fine Arts University	Turcja	1
zimowy/letni	Accademia di Belle Arti di Venezia	Włochy	1
Rok akademicki 2016/17			
zimowy	Universidad de Granada	Hiszpania	1
zimowy	National Academy of Arts Bulgaria	Bulgaria	1
zimowy	Universidad Catolica Porto	Portugalia	1
zimowy	Universidad de Granada	Hiszpania	1
letni	Accademia di Belle Arti di Brera	Włochy	2
Rok akademicki 2017/18			
zimowy	Universidad Complutense de Madrid	Hiszpania	1

letni	Academy of Fine Arts and Design, Bratislava	Słowacja	2
letni	Technological Educational Institute (T.E.I) Athens	Grecja	1
letni	Universidad de Granada	Hiszpania	1
Rok akademicki 2017/18			
letni	Academy of Fine Arts and Design, Bratislava	Słowacja	2
letni	Universidad de Granada	Hiszpania	1
letni	Technological Educational Institute (T.E.I) of Athens	Grecja	1
zimowy	Hungarian University of Fine Arts, Budapest	Węgry	1
zimowy	Universidad del Pais Vasco, Bilbao	Hiszpania	1
Rok akademicki 2019/20			
zimowy	National Academy of Art Sofia	Bułgaria	1
zimowy	Technological Educational Institute (T.E.I) of Athens	Grecja	1
letni	Vilnius Academy of Arts	Litwa	1

Studenci WKiRDS nawiązują liczne kontakty ze studentami i prowadzącymi z różnych wydziałów ASP w Warszawie oraz uczelni artystycznych poprzez uczestnictwo w międzyuczelnianych ogólnopolskich i międzynarodowych plenerach, konferencjach, praktykach w kraju i za granicą. Studenci uczestniczą w badaniach naukowych i projektach realizowanych przez Wydział powstałe dzieła prezentowane są zarówno na wystawach Wydziałowych, jak i poza Uczelnią. Najważniejsze realizacje i projekty z ostatnich lat:

- W latach 2014-16 studenci brali udział w programie badawczo-artystycznym „Muskau Art Project- W poszukiwaniu tożsamości miejsca” w miejscowościach Bad Muskau i Łęknicy. Projekt przygotowany we współpracy z zarządcami obu części parku – Fundacją „Fürst-Pückler-Park Bad Muskau” i Narodowym Instytutem Dziedzictwa, uzyskał również wsparcie finansowe Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej i Marszałka Województwa Lubuskiego.
- Studenci biorą udział w ramach wolontariatu w pracach m.in. w Kamieńcu Podolskim i Cmentarzu Łyczakowskim prowadzonych przez naszych pracowników, Instytut Polonika oraz Fundację Dziedzictwa Kulturowego.
- Od 2018 roku Studenci i absolwenci czynnie uczestniczą w projekcie Inwentaryzacji Warszawskich pracowni historycznych i artystycznych realizowanych przez pracowników Wydziału i Biuro Stołecznego Konserwatora Zabytków.
- W 2019 roku zostały zorganizowane praktyki w ramach międzynarodowego projektu CAPUS – Conservation of Art in Public Spaces, w którym ASP w Warszawie jest jednym z wiodących partnerów. Projekt realizowany w ramach “Knowledge alliances” Erasmus+ i sfinansowany przez Komisję Europejską miał na celu ustalenie zasad ochrony sztuki w przestrzeni publicznej.
- Członkowie Koła Naukowego „Miłośników Konserwacji i Restauracji” uczestniczyli w akcji oczyszczania cennych książek ze szkolnych warszawskich bibliotek w ramach projektu „Skarby intrologatorstwa ukryte w małych warszawskich bibliotekach”.
- 2015-17 studenci brali udział w projekcie „Tajemnice Odrzechowej”, w którym wraz ze Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Wsi Odrzechowa wykonali inwentaryzację dziewiętnastowiecznej dawnej cerkwi, obecnie stanowiącej kościół rzymskokatolicki p.w. św. Jana Chrzciciela. Projekt został wyróżniony w konkursie grantowym ”Tu mieszkam tu zmieniam” Banku WBK.

Doświadczenie zdobyte w trakcie zajęć, praktyk, wolontariatów doskonałą umiejętności, kompetencje i postawy szczególnie przydatne z punktu widzenia przyszłych pracodawców i przygotowują do rozpoczęcia samodzielnej działalności zgodnej z kierunkiem studiów. W trakcie realizacji projektów konserwatorskich kursowych i magisterskich powoływane są komisje, w których uczestniczą przedstawiciele instytucji będących właścicielami obiektów – konserwatorzy muzealni, kuratorzy, przedstawiciele państwowych służb ochrony zabytków. W egzaminie dyplomowym, w niektórych przypadkach biorą również udział wyżej wymienieni interesariusze zewnętrzni. Tym samym otwiera się studentom możliwość nawiązywania kontaktów wspierających ich dalszy proces kształcenia już za murami naszego Wydziału.

Od 2016 roku działa Międzynarodowe czasopismo naukowe „ICAR” dedykowane studentom, doktorantom i absolwentom kierunków konserwatorskich i restauratorskich oraz kierunków pokrewnych na uczelniach wyższych w Polsce i na świecie. Pomysłodawcami Czasopisma są studenci i młodzi absolwenci, rekrutujący się z Wydziału Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki na Warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych. Czasopismo jest dostępne w formie open access na stronie czasopisma: <https://icarthejournal.asp.waw.pl/>. ICAR jest czasopismem międzynarodowym, którego misją jest upowszechnianie osiągnięć badawczych studentów, doktorantów i młodych absolwentów w zakresie szeroko rozumianej konserwacji i restauracji. „ICAR” stanowi wyjątkową międzynarodową platformę, dedykowaną studentom kierunków związanych z konserwacją i restauracją. Na chwilę obecną wydane zostały 4 numery. Jako element promocji uczelni macierzystej redakcji Czasopisma, w każdym numerze Czasopisma zamieszczone zostaną przynajmniej 3 artykuły studentów bądź absolwentów WKiRDS ASP w Warszawie. Czasopismo współpracuje z szeroką grupą recenzentów z uczelni w Polsce i na świecie.

Wydział promuje również działalność naukową studentów poprzez organizację konferencji naukowych. W 2017 roku odbyła się konferencja “CaRE! Conservation and REstoration Conference” zorganizowana przez Redakcję ICARa we współpracy z WKiRDS oraz Kołem Studenckim Wydziału. Partnerem konferencji była State Academy of Fine Arts w Stuttgarcie.

Na początku każdego roku akademickiego przyznawane jest Stypendium Rektora za osiągnięcia naukowe, artystyczne i sportowe za poprzedni rok. Na stronie internetowej ASP w Warszawie dostępne są wszelkie informacje dotyczące warunków otrzymania Stypendium Rektorskiego, socjalnego i zapomóg finansowych. Wsparciem dla sportowej aktywności studentów jest również działający na terenie uczelni Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Akademii Sztuk Pięknych. Kandydatury studentów zgłaszane są na stypendia artystyczne Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Pracownicy Wydziału pomagają i zachęcają również studentów w składaniu wniosków na stypendia artystyczne i naukowe na szczeblu Miejskim czy Wojewódzkim. Najlepsze prace dyplomowe zgłaszane na Konkurs Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków i Generalnego Konserwatora Zabytków rok rocznie otrzymując nagrody i wyróżnienia. Co roku Rada Programowa wybiera najlepsze dyplomy na wystawę „Comingout-najlepsze dyplomy ASP w Warszawie” <https://comingout.asp.waw.pl/>. Do roku akademickiego 2019/20 najlepszy student VI roku zatrudniany był jako stażysta na okres roku w konkretnej pracowni. Decyzja była podejmowana wspólnie przez Radę Programową.

Działania informacyjne i edukacyjne

Zgłaszane (poprzez przedstawicieli Samorządu Studenckiego lub osobiście) skargi rozpatruje w zależności od zaistniałych problemów Prodekan do Spraw Studenckich lub Dziekan Wydziału, lub Międzywydziałowa Komisja Etyki (skargi formułowane na piśmie mogą być przekazywane członkowi

Komisji osobiście, drogą elektroniczną na adres komisja.etyki@asp.waw.pl lub wrzucone do skrzynki umieszczonej w Rektoracie ASP). Jej zadaniem jest przygotowanie dla Rektora propozycji w sprawach rozwiązywania zaistniałych problemów, a także udzielanie merytorycznej pomocy osobom dotkniętym nierównym traktowaniem. Powołana została również Komisja dyscyplinarna do spraw studentów oraz Odwoławcza komisja dyscyplinarna do spraw studentów. Na uczelni działają ponadto Komisje: Dyscyplinarna Uczelni dla Doktorantów, Odwoławcza Dyscyplinarna Uczelni dla Doktorantów, Komisja Dyscyplinarna dla Nauczycieli Akademickich. Zjawiska patologiczne związane z procesem kształcenia (plagiaty, postępowanie niezgodne z etyką zawodu itp.) korygowane są na bieżąco poprzez pracowników Wydziału prowadzących zajęcia. W sytuacjach tego wymagających konkretne sprawy zgłaszane są Dziekanowi, który podejmuje względem studenta odpowiednie decyzje zgodnie z Regulaminem Studiów ASP w Warszawie.

Przedstawiciele Samorządu Studenckiego jako członkowie Rady Programowej i Senatu zaproszeni są do aktywnego uczestnictwa we współtworzeniu kształtu Wydziału oraz całej Uczelni. Ze studencką Komisją do spraw Dyskryminacji ściśle współpracuje Międzywydziałowa Komisja do spraw Etyki i Równouprawnienia.

Wykwalifikowana kadra wspierająca proces kształcenia dostępna jest dla studentów w postaci osób pracujących w Dziekanacie znajdującym się w budynku Wydziału, a także w Dziale Nauczania i w osobie Prorektora do Spraw Studenckich, dostępnych w budynku Rektoratu. Pracownicy i studenci mają obowiązek korzystać z poczty elektronicznej w domenie (Gmail) @asp.waw.pl, do której mają przypisany swój adres mailowy z imieniem i nazwiskiem. W ramach tej usługi mają dostęp m.in. do narzędzi do zdalnej nauki (Google Meet, Zoom) czy przestrzeni na dysku w chmurze.

Studenci i pracownicy uczestniczą w obowiązkowych szkoleniach BHP i ppoż. oraz z zakresu pierwszej pomocy, zapoznają się z również z Kodeksem Etyki. Na Wydziale znajdują się liczne apteczki pierwszej pomocy.

Władze Uczelni posiadają wydzielone środki finansowe dedykowane tylko i wyłącznie wspieraniu twórczych inicjatyw studenckich, takich jak konferencje, wystawy, plenery, publikacje. Również z tego funduszu finansowane są działania Kół Naukowych. Monitorowanie i ocena systemu wsparcia prowadzone są przez władze Uczelni ze szczególnym udziałem Prorektora ds. studenckich i Działu Nauczania.

Kadra dydaktyczna co roku poddawana jest ocenie studenckiej poprzez anonimową ankietę. Wyniki ankiety w znaczącym stopniu wpływają na roczną ocenę danego dydaktyka raportowaną do władz Uczelni. Niestety studenci niezbyt chętnie wypełniają ankiety, zwłaszcza w przypadku pracowni, w których jest mała liczba studentów, ankietę nie do końca może wtedy być anonimowa.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Informacje dotyczące założeń programowych znajdują się na stronie internetowej Wydziału (<https://wkirds.asp.waw.pl/>). W zakładce „Studenci” umieszczone są wszystkie informacje dotyczące toku studiów (planu zajęć, wzory dokumentów, organizacja roku). W osobnej zakładce znajduje się opis działalności kół naukowych, praktyki zawodowe, zaś na stronie głównej aktualności. Informacje dotyczące programów, rekrutacji, misji Uczelni, regulaminy, zarządzenia, statut, konkursy na stanowiska umieszczone są na stronie <https://asp.waw.pl/>. Na ASP w Warszawie działa również Biuro Współpracy i Promocji (<https://asp.waw.pl/kontakt/biuro-promocji-i-wspolpracy/> obecnie w restrukturyzacji), zajmujące się promocją, konkursami i pomocą w zdobywaniu stypendiów i ofert

pracy dla studentów oraz absolwentów. W jego skład wchodzi Akademyckie Biuro Karier, Sekcja Promocji oraz Sekcja Współpracy Międzynarodowej.

Szczegółowe programy pracowni i sylabusy są dostępne w programie Akademy, w Dziekanacie oraz w pracowniach. Poza oficjalną stroną internetową Wydział prowadzi profile w mediach społecznościowych:

- Facebook <https://www.facebook.com/WKiRDSWarszawa/>
- Instagram <https://www.instagram.com/konserwacja.asp.warszawa/>

Za ich pośrednictwem kontaktuje się ze studentami, absolwentami oraz prezentuje osobom zainteresowanym spoza Wydziału aktualne informacje dotyczące bieżących wydarzeń w języku polskim i angielskim. Funkcjonuje także grupa studentów i absolwentów Wydziału na portalu Facebook, pozwalająca na sprawne przekazywanie informacji między jej członkami i częściowo na zapoznanie się z działalnością absolwentów Uczelni.

Organizowane są akcje informacyjne propagujące działalność dydaktyczno-naukową. Są to m.in. spotkania dla kandydatów w czasie wydziałowych wystaw semestralnych i końcowych. Od roku akademickiego 2017/2018 prowadzona jest działalność informacyjna w liceach ogólnokształcących i plastycznych poprzez umieszczanie ogłoszeń na stronach internetowych wybranych szkół. Wydział bierze również czynny udział w corocznym Międzynarodowym Salonie Edukacyjnym „Perspektywy” w Pałacu Kultury i Nauki. Od roku akademickiego 2019/20 z związku z sytuacją epidemiologiczną, ASP w Warszawie prowadzi DNI OTWARTE online dla kandydatów (<https://dniotwarte.asp.waw.pl/>), w trakcie których można zapoznać się z ofertą wszystkich wydziałów, wziąć udział w wykładach oraz konsultacjach z wykładowcami. Wydział promowany jest także poprzez udział naszych dydaktyków w międzyszkolnych warsztatach i seminariach organizowanych w liceach (m.in. w Supraślu, Częstochowie) oraz zaprasza grupy szkolne na oprowadzanie po wydziale i wykłady. Organizuje także liczne wystawy prac studentów i dydaktyków w galeriach, muzeach, m.in. w Żyrardowie, Warszawie, Pucku, Bad Muskau, Krakowie, Zielonej Górze, patrz: Kr.9., zał. 9.1). Wystawom niejednokrotnie towarzyszą publikacje katalogu. Pracownicy wydziału oraz studenci biorą co roku czynny udział w Festiwalu Nauki w Warszawie oraz Jabłonie poprzez organizację warsztatów i wykładów o charakterze popularno-naukowym. W związku z pandemią Covid-19 i niemożliwością organizacji stacjonarnej wystawy końcoworocznej, Uczelnia zorganizowała całe wydarzenie online na specjalnie stworzonej ku temu platformie internetowej <https://online2020.asp.waw.pl/>. Projekt ma być udoskonalany i kontynuowany w kolejnych latach.

Dostępne jest również oprowadzanie online po pracowniach Wydziału <https://www.youtube.com/watch?v=DtBjxnFTmBo&t=2759s>

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

W trosce o zapewnienie najwyższej jakości kształcenia w ASP w Warszawie działa wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, którego cele i zadania realizowane są na poziomie ogólnouczelnianym i wydziałowym. Zasady funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (USZJK) określało zarządzenie 34/2019 Rektora ASP w Warszawie (Cz.I. Kr.10, zał. 10.1.) zastąpione 2 grudnia 2020 roku nowym zarządzeniem Rektora ASP w Warszawie nr 50/2020 (Cz.I. Kr.10, zał.10.2.). USZJK realizuje swoje zadania na poziomie centralnym i wydziału. Na poziomie centralnym powołano Radę ds. Jakości Kształcenia (RJK) i Uczelniany Zespół Oceny Jakości Kształcenia (UZOJK). Zgodnie z powyższymi rozporządzeniami Dziekan WKiRDS powołał Wydziałowy Zespół ds.

Jakości Kształcenia (WZOJK) na lata 2020-2024 (Cz.I. Kr.10, zał. 10.3.), którego przewodniczącym jest Prodziekan WKiRDS ds. jakości kształcenia. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele czterech specjalizacji oraz Samorządu Studenckiego. Zadania WZOJK określa paragraf 7. zarządzeniem Rektora ASP w Warszawie nr 50/2020 (Cz.I. Kr.10, zał.10.2.). Dziekan wraz z WZOJK jest zobowiązany do przygotowywania corocznego sprawozdania dotyczącego jakości kształcenia. Sprawozdanie jest opiniowane przez Radę Programową i Samorząd Studencki.

Obowiązujący plan studiów i efekty uczenia się zostały przyjęte zgodnie z wymaganą procedurą i zatwierdzone przez Radę Programową WKiRDS oraz Senat ASP w Warszawie (Cz.I, Kr. 10, zał.10.4.). Plan studiów uwzględnia efekty uczenia się zgodnie z Polską Ramą Kwalifikacji (Cz. III, załącznik 2.a), określa przedmioty, ich wymiar czasowy, zasady zaliczania oraz punkty ECTS. Zgodnie z regulaminem studiów ASP nadzór nad realizacją studiów sprawuje prodziekan WKiRDS (do 2020 roku prodziekan ds. studenckich, w latach 2020-2024 prodziekani: ds. studenckich i ds. jakości kształcenia). Plan zajęć i efekty uczenia się zostały określone przez Dziekana i Prodziekana WKiRDS w konsultacji z Kierownikami Katedr i Zakładu, Radą Programową i Samorządem Studenckim. Zakładane efekty uczenia się wynikają z definicji sylwetki absolwenta, przyjętej misji Wydziału, specyfiki konserwacji i restauracji dzieł sztuki, kierunku rozwoju Wydziału, potrzeb rynkowych oraz z ustawowych obowiązków państwa w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego. Poziom uzyskanych przez studenta efektów uczenia się jest oceniany przez prowadzących zajęcia w trakcie i na zakończenie każdego z semestrów. W przypadku ćwiczeń warsztatowych z przedmiotów kierunkowych oraz zajęć z przedmiotów artystycznych ważną formą weryfikacji efektów są przeglądy semestralne i końcoworoczne wykonanych przez studenta prac w obecności zespołu dydaktycznego. Efekty uczenia się są oceniane i omawiane są na Radach Programowych WKiRDS i przez WZOJK po zakończeniu każdego semestru.

Program kształcenia jest systematycznie przeglądany przez Dziekana i Prodziekanów WKiRDS, Radę Programową oraz WZOJK. Prodziekan ds. jakości kształcenia sprawuje nadzór nad organizacją procesu dydaktycznego, nad realizacją programów i planów studiów, koordynuje sprawy związane z jakością kształcenia, potwierdza zaliczenie semestrów przez studenta, waliduje programy zajęć realizowanych w ramach wymiany międzyuczelnianej, ustala harmonogram zajęć, czynnie uczestniczy w przygotowaniu Jednostki do ewaluacji i oceny parametrycznej. Prodziekan ds. studenckich sprawuje nadzór nad organizacją systemu wsparcia dla studentów, sprawami i stypendiami socjalnymi, naukowymi oraz artystycznymi studentów, przebiegiem sesji egzaminacyjnych, poprawkowych i obron prac magisterskich oraz rekrutacji na Wydziale, rozstrzyga w sprawach związanych z regulaminem studiów (m.in.: skreślenia z listy studentów, kierowanie na powtarzanie roku, urlopy dziekańskie, przeniesienia z innego kierunku, wydziału lub uczelni, wznowienie studiów), wydaje decyzje administracyjne i inne rozstrzygnięcia w indywidualnych sprawach studenckich, o których mowa w przepisach odrębnych. Nadzór nad procesem kształcenia i rozwojem oferty kształcenia prowadzonego na Wydziale sprawuje Rada Programowa. Ponadto Kierownicy Katedr dbają o właściwy poziom zajęć dydaktycznych i organizują działalność dydaktyczną Katedry.

Narzędziem monitorowania jakości kształcenia na wydziale jest hospitacja zajęć (w latach 2016-2020 prowadzona przez Prodziekana WKiRDS i członków WZOJK) oraz anonimowa ankieta wypełniana przez studentów, w której początkowo oceniano przedmiot i prowadzącego, następnie tylko prowadzącego. Ankiety podsumowywał WZOJK, analizował Prodziekan WKiRDS i podejmował działania naprawcze, np. rozmowy z prowadzącymi zajęcia, Kierownikami Katedr, Samorządem Studenckim. Opinia studentów miała m.in. wpływ na ograniczenie zajęć z mikrobiologii z dwóch semestrów do jednego lub opracowania przez WZOJK planu ograniczenia liczby zajęć z przedmiotów

artystycznych na 4 i 5 roku studiów (wprowadzone od roku akademickiego 2015/2016), co znacznie odciążało studentów i umożliwiło wprowadzenie zwiększonej liczby zajęć z Teorii Konserwacji, Ochrony i konserwacji-restauracji dzieł sztuki i obiektów sztuki nowoczesnej i współczesnej, Konserwacji i restauracji zabytków archeologicznych i etnograficznych.

Program kształcenia zgodnie ze strategią i wizją WKiRDS jest systematycznie doskonalony. Potwierdzeniem tego są utworzone nowe, międzykatedralne pracownie, będące jedyną taką ofertą edukacyjną w Polsce. Doskonalenie kształcenia powinno być dwutorowe: z jednej strony ukierunkowane na podnoszenie poziomu dotychczasowego kształcenia, uwzględniające m.in. ogólnoswiatowy rozwój metod konserwatorskich i badawczych, z drugiej na rozszerzenie specjalizacji, zwłaszcza o charakterze interdyscyplinarnym, wprowadzanie zajęć z prewencji konserwatorskiej przygotowujących absolwentów do uniwersalnej opieki nad różnymi zabytkami w zbiorach muzealnych i galeriach. Środowisko konserwatorów dzieł sztuki sygnalizuje celowość utworzenia studiów podyplomowych, stwarzających możliwość podnoszenia kwalifikacji absolwentom, którzy ukończyli kierunek przed wieloma laty. Wydział dostrzega brak specjalistów w zakresie konserwacji zabytków metalowych, rzemiosła artystycznego (biżuterii, elementów jubilerskich, o złożonej i nietypowej technologii i technice wykonania). Dostrzega na tym polu możliwości rozszerzenia oferty edukacyjnej (w ramach studiów stacjonarnych lub podyplomowych). Realizację tych planów znacznie utrudnia przeciążenie bieżącymi obowiązkami kadry naukowo-dydaktycznej, jak również ograniczenia lokalowe, a przede wszystkim finansowe.

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	<p>Mocne strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kategoria A przyznana przez Komitet Ewaluacji Jednostek Naukowych. 2. Rozwój kadry naukowej (3 profesury, 7 habilitacji, 9 doktoratów), realizacja licznych projektów badawczych krajowych i międzynarodowych (włączanie w tę działalność studentów). Publikacja prac naukowych kadry wykorzystywanych również w procesie dydaktycznym (28 monografii, ponad 140 artykułów w pracach zbiorowych i czasopismach naukowych). 3. Współpraca Wydziału z Międzyuczelnianym Instytutem Konserwacji i Restauracji Dzieł Sztuki oraz Pogotowiem Konserwatorskim. Wykorzystywanie aparatury badawczej Instytutu w celach dydaktycznych i badawczych. 4. Poprawa warunków lokalowych po generalnym remoncie ze środków UE oraz wyposażenia pracowni konserwatorskich w aparaturę badawczą ze środków na zadania badawcze oraz realizowanych grantów NCN, NCBiR. 5. Wprowadzenie zmian w planie studiów od IV–VI roku, w zakresie przedmiotów artystycznych i kierunkowych, stwarzających studentom możliwość ukierunkowania swoich zainteresowań i wszechstronnego rozwoju (m. in. przedmiot artystyczny do wyboru, aneksy konserwatorskie, technologiczne do dyplomu). 	<p>Słabe strony</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przeciążenie części kadry naukowo-dydaktycznej sprawami administracyjnymi, zbyt mała liczba stanowisk technicznych. 2. Likwidacja stanowisk pracy, np. zamykanie etatów po odejściu pracownika na emeryturę. 3. Brak rozliczania nadgodzin. 4. Brak zaplecza socjalno-gastronomicznego. 5. Brak środków finansowych na promocję Wydziału, utrzymanie międzynarodowego czasopisma ICAR, jak również publikację cyklicznego wydawnictwa prezentującego dorobek naukowo-artystyczny Jednostki.

Czynniki zewnętrzne	<p>Szanse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój najbliższego otoczenia – dzielnicy Powiśle, w zakresie infrastruktury, komunikacji (uruchomienie linii metra i stacji tuż przy Wydziale), życia społeczno-kulturalnego (Muzeum Sztuki Nowoczesnej, Elektrownia Powiśle, bulwary nadwiślańskie). 2. Możliwość pozyskiwania dofinansowań badań w ramach różnego typu projektów badawczych i konserwatorskich (NCN, NPRH, NCBiR), tworzenie w ramach projektów stanowisk naukowych dla absolwentów. 3. Współpraca Wydziału z zewnętrznymi instytucjami krajowymi i zagranicznymi oraz muzeami (Instytut Polnika, Biblioteka Polska w Paryżu, NACCA program UE im. Marii Curie-Skłodowskiej, Restoring Ancient Stabiae, Soprintenza Speciale per i Beni Archeologici di Pompei, Ercolano e Stabia, Institute Francais du Proche-Orient i inne). 4. Współpraca Wydziału z innymi uczelniami krajowymi i zagranicznymi w zakresie prowadzonych projektów badawczych i konserwatorskich (Uniwersytet Warszawski, Uniwersytet Jagielloński, Politechnika Warszawska, Wojskowa Akademia Techniczna). 5. Stała współpraca Wydziału z międzynarodowymi sieciami i platformami naukowymi oraz konserwatorskimi, m.in. ENCoRE, INCCA, IPERION, CHARIZMA-MOLAB, RRR NETWORK). Członkostwo kadry Wydziału w zespołach eksperckich (ICOMOS, ICOM, Joint Programming Initiative-Cultural Heritage, Komitet Nauk o Sztuce PAN, Główna Komisja Konserwatorska RP), pełnienie przez pracowników funkcji rzeczoznawców, udział w komisjach Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. 	<p>Zagrożenia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Utrata odrębnej dyscypliny Konserwacja i Restauracja Dzieł Sztuki. 2. Mniej korzystne zasady ewaluacji wynikające z włączenia konserwacji i restauracji dzieł sztuki do dyscypliny sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, a tym samym ocena całej dyscypliny w odniesieniu do Uczelni, a nie Wydziału. 3. Mniejsza liczba kandydatów wynikająca z niżu demograficznego i zewnętrznych uwarunkowań społeczno-kulturowych związanych ze zbyt niskim dofinansowaniem ochrony zabytków w Polsce. 4. Rosnące koszty studiów (ceny materiałów, utrzymanie w Warszawie, brak akademików). 5. Negatywny wpływ pandemii Covid-19 na realizację programu studiów w semestrze letnim roku akademickiego 2019/2020, szczególnie w odniesieniu do przedmiotów kierunkowych konserwatorskich i technologicznych. Brak możliwości prowadzenia zajęć praktycznych, ćwiczeń laboratoryjnych w trybie on-line.
----------------------------	---	---

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
jednolite studia magisterskie		2017/2018	23		
	I	22			
	II	23	21		
	III	25	27		
	IV	18	22		
	V	20	22		
	VI	35	50		
Razem:		143	165		
		2018/2019			
	I	22			
	II	23			
	III	21			
	IV	18			
	V	20			
	VI	35			
Razem:		149			
		2019/2020			
	I	22			
	II	23			
	III	23			
	IV	23			
	V	24			
	VI	41			
Razem:		156			

³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
jednolite studia magisterskie	2017/2018	35	14		
	2018/2019	35	12		
	2019/2020	41	6		
Razem:		111	32		

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.)⁴

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	12 semestrów 360 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	Uzależniona od specjalizacji (nazwy skrócone specjalizacji) Kons. malarstwa: 6 623 Kons. grafiki: 6 908 Kons. rzeźby: 6 683 Kons. tkanin: 5 843
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	360 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	306 ECTS

⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	23 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	8 + 39 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	12 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	360 godzin (3 x 120)
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60 godzin
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./nie dotyczy
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./nie dotyczy

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów⁵

Opracowano oddzielnie dla każdej specjalizacji:

KONSERWACJA I RESTAURACJA MALARSTWA I RZEŻBY DREWNIANEJ POLICHROMOWANEJ

(szczegółowy wykaz przedmiotów, liczby godzin i punktów ECTS w załączniku 2.b. do części III raportu)

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Przedmioty kierunkowe	Wykłady, konwersatoria, seminaria, ćwiczenia, laboratoria, relacja mistrz-uczeń	2785	195
Przedmioty kierunkowe uzupełniające	Wykłady, konwersatoria, seminaria, ćwiczenia, laboratoria, relacja mistrz-uczeń	1798	90
Przedmioty artystyczne	Ćwiczenia, relacja mistrz-uczeń	1380	46
Przedmioty teoretyczne	Wykłady, konwersatoria, seminaria	600	29
Razem:		6 563	360

KONSERWACJA I RESTAURACJA KSIĄŻKI, GRAFIKI I SKÓRY ZABYTKOWEJ

(szczegółowy wykaz przedmiotów, liczby godzin i punktów ECTS w załączniku 2.b. do części III raportu)

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Przedmioty kierunkowe	Wykłady, konwersatoria, seminaria, ćwiczenia, laboratoria, relacja mistrz-uczeń	2970	189
Przedmioty kierunkowe uzupełniające	Wykłady, konwersatoria, seminaria, ćwiczenia, laboratoria, relacja mistrz-uczeń	1808	92
Przedmioty artystyczne	Ćwiczenia, relacja mistrz-uczeń	1470	50
Przedmioty teoretyczne	Wykłady, konwersatoria, seminaria	600	29
Razem:		6 848	360

⁵Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

KONSERWACJA I RESTAURACJA RZEŻBY I ELEMENTÓW ARCHITEKTURY

(szczegółowy wykaz przedmiotów, liczby godzin i punktów ECTS w załączniku 2.b. do części III raportu)

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Przedmioty kierunkowe	Wykłady, konwersatoria, seminaria, ćwiczenia, laboratoria, relacja mistrz-uczeń	2865	188
Przedmioty kierunkowe uzupełniające	Wykłady, konwersatoria, seminaria, ćwiczenia, laboratoria, relacja mistrz-uczeń	1658	92
Przedmioty artystyczne	Ćwiczenia, relacja mistrz-uczeń	1500	51
Przedmioty teoretyczne	Wykłady, konwersatoria, seminaria	600	29
Razem:		6 623	360

KONSERWACJA I RESTAURACJA TKANIN ZABYTKOWYCH

(szczegółowy wykaz przedmiotów, liczby godzin i punktów ECTS w załączniku 2.b. do części III raportu)

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne	Liczba punktów ECTS
Przedmioty kierunkowe	Wykłady, konwersatoria, seminaria, ćwiczenia, laboratoria, relacja mistrz-uczeń	2325	203
Przedmioty kierunkowe uzupełniające	Wykłady, konwersatoria, seminaria, ćwiczenia, laboratoria, relacja mistrz-uczeń	1238	74
Przedmioty artystyczne	Ćwiczenia, relacja mistrz-uczeń	1620	54
Przedmioty teoretyczne	Wykłady, konwersatoria, seminaria	600	29
Razem:		5 783	360

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich / Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁶

Nie dotyczy

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych⁷

Nazwa programu/zajęć/grupy zajęć	Forma realizacji	Semestr	Forma studiów	Język wykładowy	Liczba studentów (w tym niebędących obywatelami polskimi)
Introduction to protection of cultural heritage	Wykład	9, 10 Przedmiot fakultatywny	Stacjonarne	angielski	W zależności od liczby studentów przyjeżdżających w ramach programu Erasmus (zajęcia dla wszystkich studentów ASP i przyjeżdżających)
Dla studentów zagranicznych przyjeżdżających na WKiRDS są prowadzone indywidualne zajęcia w języku angielskim/francuskim/niemieckim/rosyjskim w poszczególnych pracowniach w ramach wybranych przedmiotów.					

⁶ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

⁷ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających (dołączonych w formie elektronicznej)

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

Część I

- Kr. 1., załącznik 1.1. – Statut ASP w Warszawie.
- Kr. 1., załącznik 1.2. – Strategia ASP w Warszawie.
- Kr. 2., załącznik 2.1. – Efekty uczenia się WKiRDS ASP w Warszawie.
- Kr.2., załącznik 2.2. – Matryca pokrycia efektów uczenia się WKiRDS łączna dla wszystkich specjalizacji.
- Kr.2., załącznik 2.3. – Matryca pokrycia efektów uczenia się WKiRDS z podziałem na specjalizacje.
- Kr. 2., załącznik 2.4. – Zarządzenie nr 40/2020 Rektora ASP w Warszawie w sprawie organizacji kształcenia w roku akademickim 2020/2021.
- Kr. 2., załącznik 2.5. – Zarządzenie nr 44/2020 Rektora ASP w Warszawie w sprawie organizacji kształcenia w roku akademickim 2020/2021.
- Kr. 2., załącznik 2.6. – Przykładowy tygodniowy plan zajęć w roku akademickim 2020/2021 uwzględniający zdalne, hybrydowe i stacjonarne formy zajęć.
- Kr. 2., załącznik 2.7. – Komunikat nr 11/2020 Kanclerza ASP w Warszawie w sprawie wprowadzenia wymogów ograniczających ryzyko zakażenia wirusem SARS-CoV-2 podczas przebywania na terenie obiektów ASP. Warszawie.
- Kr. 3., załącznik 3.1. – Regulamin studiów ASP w Warszawie.
- Kr. 4., załącznik 4.1. Liczba kadry naukowo-dydaktycznej zatrudnionej w roku akademickim 2020/2021 na WKiRDS wraz z podziałem na stanowiska i etaty.
- Kr. 4., załącznik 4.2. wykaz 13 zadań badawczych finansowanych przez MNiSW.
- Kr. 4., załącznik 4.3. wysokość dotacji i subwencji na utrzymanie potencjału badawczego finansowanego przez MNiSW, na podstawową działalność statutową na lata 2014-2020 – z podziałem na lata.
- Kr. 4., załącznik 4.4. wykaz 13 projektów finansowanych przez NCN, których kierownikami była kadra WKiRDS.
- Kr. 4., załącznik 4.5. wybrane projekty finansowane przez MKiDN.
- Kr. 4., załącznik 4.6. młoda kadra – stypendyści MKiDN.
- Kr. 4., załącznik 4.7. projekty naukowe, w których pracownicy WKiRDS są zatrudniani jako wykonawcy (wybrane).
- Kr. 4., załącznik 4.8. wybrane projekty artystyczne.
- Kr. 4., załącznik 4.9. wykaz wybranych warsztatów organizowanych przez WKiRDS.
- Kr. 4., załącznik 4.10. wykaz najważniejszych monografii, publikacji pokonferencyjnych i katalogów autorstwa kadry.
- Kr. 4., załącznik 4.11. członkostwo w radach/komitetach programowych/naukowych/edukacyjnych/ (wybrane).
- Kr. 4., załącznik 4.12. wykaz konferencji naukowych organizowanych na WKiRDS.
- Kr. 4., załącznik 4.13. członkostwo w komitetach organizacyjnych konferencji naukowych (wybrane).
- Kr. 4., załącznik 4.14. wykaz najważniejszych nagród dla pracowników WKiRDS

- Kr.5., załącznik 5.1. – wykaz sprzętu i aparatury naukowo-badawczej będącej wyposażeniem sal wykładowych, pracowni i laboratoriów WKiRDS ASP w Warszawie.
- Kr. 9., załącznik 9.1. – Wykaz wystaw studentów i pracowników z lata 2014-2020.
- Kr. 10., załącznik 10.1. – Zarządzenie nr 34/2019 Rektora ASP w Warszawie w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w ASP w Warszawie.
- Kr. 10., załącznik 10.2. – Zarządzenie nr 50/2020 Rektora ASP w Warszawie w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w ASP w Warszawie.
- Kr. 10., załącznik 10.3. – Skład Wydziałowego Zespołu Oceny Jakości Kształcenia w kadencji 2020-2024.
- Kr. 10., załącznik 10.4. – Uchwała nr 29/2020 Senatu ASP w Warszawie w sprawie zmiany uchwały 39/2019 z dnia 24 września 2019 r. w sprawie dostosowywania programu studiów rozpoczynających się od roku akademickiego 2019/2020 do wymagań określonych w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (na podst. art. 28 ust. 1.pkt 11 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Część III

Załączniki nr 2:

- 2.a.: Plan studiów WKiRDS dla czterech specjalizacji, rok akademicki 2020/2021;
- 2.b.: Siatka godzin z punktacją ECTS dla czterech specjalizacji WKiRDS, rok akademicki 2020/2021;
- 2.c.: Harmonogram zajęć dla czterech specjalizacji WKiRDS, rok akademicki 2020/2021
- 2.d.: Struktura WKiRDS i obsada kadry rok akademicki 2020/2021
- 2.e.: Karty przedmiotów realizowanych na WKiRDS w roku akademickim 2020/2021
- 2.f.: Charakterystyka nauczycieli akademickich
- 2.g.: Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności wskazanych w zaleceniach o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę oraz przedstawienie i ocena skutków tych działań.
- 2.h.: Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru.

.....

(podpis Dziekana/Kierownika jednostki)

.....

(podpis Rektora)

Warszawa, dnia